

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Banovinska davčna obremenitev povišana.

Proračun dravske banovine za proračunsko leto 1935/36 je proračunjen (brez banovinskih podjetij) v višini 89.090.517 Din, je torej za 4 milijone Din višji kot oni za leto 1934/35. Pripomniti pa je treba, da so letos iz splošnega proračuna izločeni izdatki za ceste ter so vnešeni v poseben proračun banov. cestnega fonda, ki znaša 7.380.000 Din, in za kmetijski sklad v višini 4.672.000 Din, torej v celoti preko 12 milijonov Din. Radi tega znaša dejansko povišanje novega proračuna v primeri s prejšnjim znatno več, kot bi bilo sklepati po samem proračunu. Poglavitni dohodki banovine so bile doklade na neposredne davke. Te doklade so znižane od 70% na 55%, torej za 15%. To pa velja samo za področje združenih zdravstvenih občin, dočim se za one kraje, ki tvorijo samostojne zdravstvene občine, zniža svota doklad od 60% na 55%, torej samo za 5%. Ker se je davčna odmera za pridobnino in družbeni davek povišala, se more pričakovati večji donos banovinskih doklad, kakor je predviden v predlogu proračuna. Tudi po znižanju je ta doklada najvišja banovinska doklada v državi: znaša namreč v savski in vardarski banovini 35%, v vrbaski, primorski, drinski in zetski 25%, moravski 20% in donavski 10%.

Povečane so nekatere trošarine, med njimi trošarina na kvas, ki naj prinese 2½ milijona, lani predvidena z 1 milijonom. Trošarina na pnevmatiko odpade, zato pa je povečana trošarina na bencin od 3.2 milijona na 4.8 mil. Din. Poviša se trošarina na električno energijo, ki je proračunjena v višini 2½ milijona Din, prej 2 mil. (Po zatrdilu pristojnih činiteljev se to povišanje ne izvrši.) Na novo je vpeljana trošarina na kavo, kakao in čokolado v višini 750.000 Din. Najvažnejše so spremembe pri taksah. Taksa na prenos nepremičnin se zviša od 1.5% na 2% in s tem tudi donos od 4.50 na 5.75 milijona Din. Nadalje je smatrati kot nove glavščine takso na izkoriščanje vodnih sil v višini 1.5 milijona Din (to obdavčenje bo jako občutno zadelo ne samo približno 100 električnih central manjšega obsega, našo industrijo in obrt, marveč zlasti 3000 zasebnih podeželskih mlinov in žag), takso na bicikle v višini 1.5 milijona dinarjev, takso na radijske aparate v višini 1 milijona Din, takso na posest odnosno na nošenje orožja v višini 50.000 Din, takso na stacionarni motorje in parne kotle v višini 1.5 milijona Din in končno ta-

kso na prošnje za zaposlitev inozemcev v višini 240.000 Din.

Novi predlog banovinskega proračuna določa 50% banovinske dodatne takse na državne take iz cele vrste postavk taksne tarife. Banovinski dodatki 50% se nanaša predvsem na te-le taksne postavke: na izdajanje računov, na trgovske dobave in knjižice, reklame, pobotnice, vloge na oblastva, priloge k tem vlogam, pogodbe, pregled lekarn

itd. Med temi taksami bo najbolj splošnega značaja, taksa na račune, ki znaša (državna) 0.50, oziroma 1 Din. K tej taksi bo treba dodati za račune do 20 Din še 0.25 Din, tako da bo znašala skupno 0.75 Din, za račune nad 100 Din pa k dosedanji taksi 1 Din še 0.50 Din, torej skupno 1.50 Din. Pri večjih računih se ta vsota ne bo poznala dosti, občutna pa bo pri malih zneskih. V celoti se po banovinskem proračunu banovinska davčna obremenitev poviša za 12 milijonov 340.000 Din.

V NAŠI DRŽAVI.

Izid volitev v senat.

Zadnjo nedeljo so se vršile nadomestne volitve v senat. Službeno poročilo o izidu je naslednje:

Dravska banovina: Volilnih upravičencev 429, volitev se je udeležilo 407, kar znači 94.87 odst. Žebotova lista je dobila 86 glasov, dr. Marušičeva 321 glasov. Zmagala je Marušičeva lista in sta izvoljena za senatorja poleg dr. Marušiča dr. A. Kramer in Ivan Pucelj, bivša ministra.

Dunavska banovina: Izvoljeni so: B. Jevtič, predsednik vlade, Milan Marjanovič, bivši senator, in Anton Vidakovič, bivši senator.

Moravska banovina: Izvoljeni so: Veliimir Popovič, notranji minister, Krsta Simonovič, minister v pokoju in bivši senator, Krsta Radovanovič, bivši sodnik kasacijskega sodišča v Beogradu, in dr. Dušan Števič, zdravnik v Srbiji.

Vardarska banovina: Izvoljena sta: Jovan Aleksič, vpokojeni gimnazijski ravnatelj, Serafin Kristič, svečenik.

Drinska banovina: Izvoljena sta: Atanazij Šoba, bivši minister, Pavle Vujič, bivši senator, Ivo Vranič, banovinski svetnik iz Sarajeva.

Zetska banovina: Izvoljeni so: Matko Radulovič, bivši senator, Jurij Vukotič, predsednik okrožnega sodišča v pokoju, in Andraž Kujundžič, narodni poslanec.

Savska banovina: Izvoljena sta: dr. Josip Nemeč, bivši senator, Peter Teslič, bivši senator.

Vrbaska banovina: Izvoljena sta: dr. Vaso Gljušac, bivši senator, in Asimbeg Alibegovič, bivši senator.

Primorska banovina: Izvoljen: dr. Gregor Andjelinovič, bivši minister.

Sklicanje finančnega odbora. Sporazumno s finančnim ministrom je sklical predsednik finančnega odbora dr. Ninko Perič zasedanje odbora za 11. februar. Razprava o državnem proračunu bo pospešena in bo njegov sprejem od skupščine omogočen pravočasno. Finančni minister bo izvršil med razpravo znatne spremembe proračuna, katerega je sestavil njegov prednik dr. Djordjevič.

Nova zaščita kmeta. Kmetijski minister Jankovič je predložil ministrskemu svetu novo uredbo o zaščiti kmeta. Po tej uredbi bodo odgodena plačila kmečkih dolgov do novembra l. 1935. Obrestna mera, ki znaša po sedanji uredbi za dolgove pri denarnih zavodih 6%, se zniža za kmečke dolgove na 4%, obrestna mera za kmečke dolgove pri zasebnih upnikih, ki znaša sedaj 3%, se zniža na 1%. Od tega so izvzete le zadruga, ki bodo tudi po novi uredbi svobodno iztirjevale kmečke dolgove. Zadruga lahko tudi za bodoče pobirajo 8% obresti.

Kdo je mož, kdo ženska? V JNS (Jugoslovanski nacionalni stranki) je nastal o priliki sestave kandidatne liste za senatne volitve spor med voditelji te stranke v Sloveniji: na eni strani je bil dr. Marušič, na drugi dr. Kramer. Ta spor je hotel »Kmetijski list« v svoji številki dne 30. januarja raztolačiti in blažilno osvetliti s to-le primero: »V zasebnem življenju, tudi na kmetih, se često dogaja, da se mož in žena spreta; taki spori pa navadno niso prehud. Če pa se pojavi »nekdo tretji«, ki grozi obema, možu in ženi, takrat je in mora biti vsaj začasno vsakega spora konec in mož in žena složno porineta nadležneža čez prag!« Primera spora Marušič-Kramer s sporom med možem in ženo je neizdelana, nepopolna in zato nerazumljiva, dokler »Kmet. list« ne pojasni določno, kateri je v predmetnem slučaju mož in kateri ženska.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Francoski obisk v Londonu. Dne 31. januarja sta se odpeljala v London francoski ministrski predsednik Flanlin in zunanji minister Laval na povelje z angleškimi državniki. Na večer omenjenega dne sta dospela Francoza s svojim spremstvom v angleško prestonico, kjer so ju pozdravili na kolutvoru angleški ministrski predsednik Macdonald, zunanji minister Simon, pravosodni minister, diplomatski predstavnik Male zveze in Rusije. Za časa bivanja v Londonu sta bila predstavnika Francije gosta angleške vlade.

Napovedi o novi bolgarski vladi. Že zadnjič smo poročali, da je dobila Bolgarija novo vlado pod predsedstvom generala Zlateva. Prosvetni minister je general in notrajni je polkovnik. Prosvetno ministrstvo je bilo poverjeno radi tega oficirju, ker je med bolgarskim učiteljstvom razširjen komunizem. Splošno vlada prepričanje, da je Zlatevova vlada prehodnega značaja. Kralj Boris bode poveril v bližnji bodočnosti

vlado odličnih političnim osebnostim z nalogo, da pripravijo pot za povrnitev delovanja s parlamentom.

Iz Hitlerjeve Nemčije. Dne 30. januarja so proslavili po vsej Nemčiji drugo obletnico, odkar so pri državnem krmilu hitlerjevci. Mesta so bila v zastavah. Po tovarnah, podjetjih in po šolah so bili primerni nagovori. Izostale so vse uradne proslave. V posebnih okrožnicah je bilo naročeno tudi zasebnim organizacijam, društvom in ustanovam, naj opuste posebne proslave, da ne bodo izmetavali denarja, kateri je tako nujno potreben za zimsko podporo revežem. — Minister za gospodarstvo dr. Schmitt je odstopil. Državni kancelar Hitler je poveril predsedniku državne banke dr. Schachtu vodstvo poslov ministra za gospodarstvo in na predlog pruskega ministrskega predsednika Göringa vodstvo pruskega ministrstva za gospodarstvo in delo. — Državni kancelar Hitler je prenesel njemu pripadajoče mesto državnega upravitelja za Prusko na Göringa.

padli misijonskega patra Otmarja na Kitajskem ter ga ubili. Tako se je na splošno poročalo prejšnje leto. Podrobnosti so se doznale šele proti koncu leta. Na kratko obveščamo o njih naše čitatelje. Frančiškanski pater Otmar Stimpfl je bil rojen l. 1890 na Južnem Tirolskem. Koncem l. 1920 je odšel kot misijonar na Kitajsko. Glavno torišče njegovega delovanja je bila sirotišnica v Fukiatcungu. Na stotine sirotam je bil dober oče, ljubljen od vseh in povsod čislán. Boljševiški roparji so na njega izvršili napad prvokrat l. 1930. Bilo jih je 10. Pograbili so, kar so mogli. Potem so mu nastavili puško na prsi kakšnih 20krat, kar ga pa ni moglo spraviti iz ravnotežja. Le uho mu je poškodovala krogla, ko mu je frčala mimo glave. Drugi obisk so mu roparji napravili 24. marca 1934. Bili so štirje. Prišli so do njega pod pretvezo, da želijo od njega nekega nasveta. Ko so stopili pred njega, zahtevajo ne nasvet, marveč denar. Pater Otmar jim da ključe, češ, poiščite sami. Prisilijo ga, da mora z njimi v sobo. Dočim stikajo drugi za denarjem, sproži eden puško ter zadene patra v desno stran trebuha. Puška počí v drugič. V levo stran trebuha zadet, se pater zgrudi na tla, kjer obleži v krvi. Roparji zbežijo s plenom. Ko se hlapci vrnejo s polja, najdejo na tleh ranjenega patra, ki izrazi željo, naj takoj pokličejo kitajskega katoliškega duhovnika Jakoba Li, ki je vprav takrat bil na obisku v sosednem kraju. Kitajec spove Evropejca ter mu podeli sv. obhajilo in sv. maziljenje. Iz protestantske bolnišnice, oddaljene 6 ur, pripeljejo evropskega zdravnika. Pater Otmar odkloni operacijo. Njegove misli se samo pečajo s smrtjo in z življenjem v večnosti. Navzoči so ganjeni radi njegove iskreno-pobožne molitve. Vdan v voljo božjo, izdihne svojo dušo ob 9. uri zvečer 25. marca, na Marijin praznik, vdani sili božje Matere, kateri je zvesto služil sredi težav in naprov teškega misijonskega življenja in delovanja.

Volilcem - županom!

Vsem našim od nekdanjih zvestim in nemahljivim volilcem, ki so pri volitvi v senat dne 3. februarja polnoštevilno oddali svoj glas za našo kandidatno listo in se niso udali ne grožnjam, ne obljubam, ne kakim drugim vplivom, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo!

Vi vsi, ki ste se vedno držali naših načel in jih ohranili skozi vse viharje, ste naš ponos! Na Vas gradimo svoje bodoče delo, ki ga prav kmalu pričnemo!

Maribor, dne 3. februarja 1935.

Franjo Žebot.

Katoliška akcija je veliki program papeža Pija XI, čigar iskrena želja je, da se ta akcija v vseh delih sveta in v vseh krajih, kjer živijo katoličani, organizira in izvršuje. Da bi se to vsepovsod zgodilo, zato naj se izprosi božja pomoč po molitvenem namenu, določenem za mesec februar. Ureditev Katoliške akcije je po posameznih škofijah različna, prilagodena krajevnim razmeram in potrebam. Za zagrebško nadškofijo, da navedemo primer iz naše hrvatske soseščine, je izdal koncem preteklega leta nadškof dr. Bauer nova pravila, ki urejujejo ustrojstvo in delovanje Katoliške akcije. Osnova novih pravil je zbiranje katoličanov v dosedajšnjih katoliških organizacijah v okviru vzajemnega sodelovanja. Katoliški možje naj se zbirajo v katoliškem starešinstvu akademskega društva »Domagoj«, odnosno v starešinstvu Križarjev in v drugih katoliških društvih za može. Katoliške žene v starešinstvu »Domagoj«, odnosno Križark in v drugih društvih za katoliške žene. Katoliški mladeniči v Križarskem bratstvu za kmetstvo, delavsko in obrtno mladino, odnosno v dijaškem »Domagoju«. Katoliške mladenke v Križarskem sestrstvu za kmetstvo in delavsko žensko mladež, odnosno v »Domagoju«. Vsa ta društva so strogo nepolitična ter nimajo zveze s kakšno politično stranko ali strujo. Križarji in Križarke prenehajo biti nabožno dru-

štvo ter stopijo v vrsto polnovrednih društev Katoliške akcije. Za zagrebško nadškofijo je torej Katoliška akcija utemeljena na solidno podlago katoliških društev, brez katere bi kot nekak pokret visela v zraku. Zagrebški nadškof tudi napoveduje, da se bo, ko bo Katoliška akcija organizirana v vseh škofijah naše države, ustanovil osrednji svet Katoliške akcije za Jugoslavijo.

Frančiškanski misijonar umorjen. Preteklo leto so boljševiški roparji na-

Osebnosti.

REDKO SLOVESNOST BISERNE POROKE

sta obhajala v ožjem krogu svojih otrok, vnukov in pravnuka sivolasa zakonca Jurij in Marjeta Kuhar, posestnika v Budini, župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj. Jubilant je bil rojen dne 7. aprila 1850 na Rogoznici, njegova soproga pa dne 10. julija 1853 v Brstjah. Na praznik spreobrnjenja sv. Pavla t. l. je preteklo 60 let, odkar sta si v cerkvi č. oo. minoritov obljubila večno zvestobo. Njuni srečni zakon je Bog blagoslovil z 11 otroci, od katerih jih zdaj živi še pet. Z mravljično pridnostjo in varčnostjo sta gospodarila in si kupila kmetijo v Brstjah, katero sta oskrbovala do leta 1921, ko sta jo prepustila najstarejšemu sinu in se preselila na manjše posestvo v Budini. Našima

slavljenca je bilo celo življenje »delovni dan«! Jubilant je bil v svoji krepki moški dobi 16 let župan občine Brstje in 12 let šolski načelnik okoliške ptujske šole in 30 let občinski odbornik. Imel je pazno oko za gospodarsko povzdigo ptujske okolice in je zato bil med prvimi, ki so ustanovili Kmečko hranilnico in posojilnico v Ptuj. Neumorno je deloval kot načelnik posojilnice nepretrgoma 24 let. — Blaga žena Marjeta je z modrostjo svetopišemske »srčne žene« vodila gospodinjstvo in je bila skrbna in ljubeča mati svojih otrok, ki je vse vzgojila v globoko-krščanskem duhu. Leta 1909 je dočakala novo sv. mašo svojega 5. otroka Antona (prednika cistercijskega samostana v Mogili na Poljskem), ki ji je letos kot 50letnik blagoslovil biserno obletnico poroke. — V Kuharjevo hišo prihajajo Mohorjeve knjige že nad 60 let, »Slovenski gospodar« 55 let, »Slovenec« 10 let in še številni drugi katoliški listi in mesečniki kakor »Glasnik«, »Bogoljub«, »Nedelja«, »Cvetje«

Naš doma itd. Med bridke udarce usode štejeta jubilaranta smrt sina Franca, bivšega župana občine Brstje, ki je na Vidovo leta 1918 padel na italijanski fronti, in hčere Roze, ki je umrla lani meseca junija v 42. letu starosti. Roza ni poznala počitka, dokler si ni nakopala zavratale bolezni in legla v prezgodnji grob ot žrtev zavratale jetike. Kot dober otrok Marijin zdaj gotovo vživa zaslužen plačilo pri svoji nebeški Materi za apostolsko požrtvovalnost v prid Marijine družbe in za povzdigo lepote župnijske cerkve sv. Petra in Pavla v Ptuj. — Bisernima poročencema želimo olilo ložjega blagoslova in bogato biserno krono nebeško!

Smrt vzglednega obrtnika. Maribor in celo Slovensko Štajersko je prešnetila vest, da je preminul v Zagrebu po prestali težki operaciji mariborski pasar g. Karl Tratnik. Blagopokojni je bil rodom iz Vrhpolja pri Kamniku. Izučil se je pasarstva. Leta 1892 se je naselil v Mariboru, kjer je izvrševal svoje obrt na občo zadovoljnost tja do smrti. Bil je zaveden Slovenec, pravi katoliški mož, vesele narave in priljubljen v vseh krogih. Umrl je v starosti 65 let ter zapušča ženo in deskrbljene otroke. Slava njegovemu spominu, preostalim naše sožalje! Truplo so prepeljali iz Zagreba v Maribor, kjer je bil pogreb v nedeljo dne 3. februarja ob veliki udeležbi obrtništva in Mariborčanov, pri katerih je bil splošno znan ter spoštovan. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega g. stolni župnik, posmrtnice mu je ganljivo zapelo pevsko društvo »Maribor«.

Nesreče.

Smrtno ponesrečil na Urški gori. Upravnik pošte v Slovenjgradcu g. Fr. Eiletz je smrtno ponesrečil na Urški. Eiletz je bil požrtvovalni javni delavec in navdušen član Planinskega društva. Veličasten je bil njegov pogreb, ki se je vršil dne 30. januarja v Slovenjgradcu.

Gospodarsko poslopje žrtev požara. Na Pobrežju pri Mariboru je uničil požar gospodarsko poslopje posestniku in mesarju Valentinu Smodeju. Škoda znaša 150.000 Din.

Velik požar na Dravskem polju. V Cirkovcah je izbruhnil zadnjo nedeljo proti večeru požar, ki je upepelil več hiš z gospodarskimi poslopi vred. Škoda je ogromna.

Senik je pogorel na Rdečem bregu pri Sv. Lovrencu na Pohorju posestniku Francu Pajtlerju.

Dva otroka se zadušila. V vasi Planina nad Jesenicami se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje 2 otročičev. Priložnostna delavka M. Kovče je stanovala pri posestniku Pucu in je hodila na delo, kamor so jo klicali. Kadar je bila zaposlena, je pustila doma dva otroka, od katerih je bil eden star 4, drugi 1 leto. Tudi zadnje dni je odšla z doma po opravkih na Jesenice, poprej pa je zakurila peč. Štiriletna deklica je enkrat po odhodu matere vstala, nekaj štorala krog peči, na katero so padle cunje in pričele tleti ter širiti dim in smrad. Ko se je vrnila mati v

stanovanje, je našla oba otroka zadušena od dima.

Novo gospodarsko poslopje je uničil ogenj posestniku Francu Prekletu v vasi Praprotno, Sv. Primož pri Kamniku. Poslopje je bilo povsem novo in zgrajeno lani, ko je starega upepelil ogenj vsled udara strele. Škoda znaša 60.000 D, zavarovalnina je zelo nizka.

Razne novice.

Družinska žaloigra v Mariboru. Dne 1. februarja so našli v Mariboru v Gregorčičevi ulici 7 od plina zadušeno 38-letno ločeno ženo krojaškega mojstra Ivanko Šušteršič ter njeno 2letno hčerko Slavkico. Omamljenega od plina so našli tudi krojaškega mojstra Šušteršiča v njegovi delavnici v pritličju. Žena in hčerka sta bili mrtvi v sosedni sobi, ki se drži delavnice. Šušteršiča so prepeljali v bolnico, kjer je bil zaslišan in je odgovarjal na vsa mu stavljena vprašanja. Rojen je leta 1892 v Zagrebu in je pristojen v Brežice. Prvič se je poročil leta 1925. Drugič pred 6 leti s sedajno in od plina zadušeno ženo Ivancko. Iz tega zakona sta dva otroka: zadušena mlajša Slavkica, dočim je starejši otrok v Planini. Nadalje je izdal, da bi mu morala biti februarja prodana hiša v zgoraj omenjeni ulici in bi naj bila dobila žena od prodajnine 80 tisoč Din, ki jih je prinesla seboj kot loto. Pripovedoval je, kako je odšel 31. januarja popoldne od doma in se je povrnil krog 8. ure. Nekaj časa je še delal v delavnici, nato se je podal spat. Dne 1. februarja ga je zbudil njegov pomočnik Anton Kolter, nakar je šel v delavnico, mu je bilo slabo in je bil povsem zmeden. K pravi zavesti je prišel šele v bolnici. Po popolnem okrevanju bodo izročili Šušteršiča okrožnemu sodišču.

Dodatek k zgoranih notici o družinski žaloigri v Mariboru. Zgoraj poročamo, kako so našli v Mariboru v Gregorčičevi ulici 7 smrtno zastrupljeno Ivanko Šušteršič in njeno hčerko Slavkico, med tem ko je bil mož in krojaški mojster Ivan Šušteršič od plina samo lažje omamljen in so ga oddali v bolnico. Iv. Šušteršič je skušal pobegniti iz bolnice in so ga prepeljali v policijske zapore. Šušteršič sicer taji vsako krivdo, a vendar je njegovo obnašanje sumljivo. Mater in hčerkico so pokopali zadnjo nedeljo na mariborskem mestnem pokopališču ob ogromni udeležbi občinstva.

Razveseljiv pojav v 3. veniji. Statistika o zločinih v Sloveniji nam pove, da je bilo število kazenskih zadev v Sloveniji najvišje leta 1931 in se lasi tozadevna številka 11.399, nakar je začelo to žalostno število p... Pri ok...

žr sodiščih Ljubljani Mariboru, lju in Novem mestu je bilo lani kazenskih zadev 4478 (predlanskim 4803), 78 kazenskih zadev proti maloletnim (93). Obtožnic je bilo lani dvignjenih 2556 (2790). Vseh tiskovnih pravn je bilo lani 78 (97). Na posamezna okrožna sodišča je odpadlo tiskovnih pravn: Ljubljana 46, Novomesto 9, Celje in Maribor 9. — Pri 49 sreskih sodiščih je bilo kazenskih preiskav 5374 (5617), prekrškov 907 (915), kazenskih prestopkov 28.068 (27.730). Le prestopki, — prvi vrsti zoper varnost časti, — so se pomnožili. Kazenskih zadev proti maloletnikom izkazujejo sreska sodišča lani 517, predlanskim 543.

Beograjska občina oškodovana za 5 milijonov Din. Beograjska občina je utrpela radi tihotapljenja špirta pri tvrdki »Peštačka« 7.5 milijona Din škode. Za omenjeno svoto je bila oškodovana na trošarini. Omenjeno tvrdko je kupila na javni dražbi Hipotekarna banka za 2.2 milijona in ima občina škode 5 milijonov.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58. Najmodernejšo urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja, specialist za kirurgijo dr. Černič. 1r

Pometamo dalje, dokler je še kaj zimskega blaga. Velour barhent 7 Din, flanela 5.50 Din volneno 16 Din, snežke 20 Din itd. **Stermecki, Celje.**

Obžalovanja vredni slučaji.

Poskus samomora. V mariborski jetnišnici si je preparal z žlico trebuh kaznjene Martin Jerebič iz Prekmurja. Prizadjal si je z izbrušeno žlico 15 cm dolgo ter globoko rano. Jerebič je predsedel radi tatvin in goljufije skoro celo leto in je imel prestati samo še 64 dni.

Vlom v občinski urad. V noči na 26. januarja je bilo v Veržeju vlomljeno v občinsko pisarno in ukradene gotovine za 1200 Din. Vlomilec je dvignil s trdim predmetom ruleto, potem je upognil železni križ in zlezal v notrajnost, kjer je pofatil iz predala omenjeno svoto.

Opasen tat po ključem. V Celju je zaprla policija 20letnega brezposelnega Kolomana Gomboca iz Prekmurja, ker je ukradel V. Paviču 1500 Din vredno sukno. Ko so mu začeli natančneje izpraševati vest na policiji, so ugotovili, da je izmaknil zasebnici Grobelnik izpred njenega stanovanja na Krekovem trgu v Celju 1000 Din vredno preprogo, katero je prodal v Liscah za 25 Din. Zavarovalnemu zastopniku Jožefu Jarhu je sunil 1000 Din vreden plašč, katerega je prodal na Lavi za 50 Din. Iz sobe hotelirja Rebevška je odnesel dve

obleki, ki sta bili vredni 600 Din, prodal ju je na Babnem za 20 Din. Nevarnega tatu je izročila policija okrožnemu sodišču.

Tatvina s precejšnjim plenom. Na ljubljanski pošti se je zgodila dne 31. januarja tatvina, ki je vrgla uzmoviču precejšen plen. Trgovski zastopnik Adolf Lesjak je prišel na pošto, da bi od tamkaj govoril telefonično s svojo tvrdko v Zagrebu in v Somboru. Imel je seboj aktovko, v kateri je imel 17.000 Din, da bi jih odposlal na naslov tvrdke. Ko je Lesjak telefoniral, je odložil aktovko in tedaj je bilo v uradnem prostoru 5 do 7 oseb, od katerih ni poznal nikogar. V celico za telefonični pogovor je stopil dvakrat in je govoril vsakokrat po 3 minute. Po končanem prvem pogovoru je še bila aktovka na pultu, kamor jo je bil položil, ko je stopil v govorilno celico, po končanem drugem pogovoru je zginila z denarjem vred.

Roparski napad. Šestletnega gospodarja Blaža Velkavrh in njegovo hčerko v Brezju v Dobrovi pri Ljubljani sta obiskala v noči dva s sekirami oborožena tolovaja. Hčerka se je prebudila vsled brskanja po hiši, segla po vžigalice, a jo je udaril ropar s sekiro po roki. Oče je spal poleg hčerke v čumnati in je prihitel napadeni na pomoč. Začela se je ljuta borba, v kateri bi bila napadena podlegla, da ni prišel mimo Plečnik iz Brezja. Ko sta začutila roparja pomoč od zunaj, sta pobegnili v noč ter ju je zakril gozd. Napadalec sta razsekala dve skrinji, iz katerih sta odnesla nekaj kovancev in nad 80 letn. gospodarja sta opasno poškodovala z udarci s sekiro.

Slovenska Krajina.

Spopad med lovskim čuvajem in divjimi lovci. Pri grofici Zichy pri Beltincih uslužbeni lovski čuvaj Keleš je nalletel v gozdu na tri nepoklicane lovce, ki so lovili fazane. Eden od nepovabljenih je oddal proti čuvaju strel, nakar je ta istotako odgovoril in zadel nekega Lebarja v nogo. Divji lovci so se spustili v beg, popadali v potok, kjer so pustili puške, le obstreljeni Lebar je omagal in so ga morali odpeljati v bolnico.

Smrtonosne opekline. V Hodošu so klali pri posestniku Kerčmarju. Odrasli so bili zaposleni, dva domača otroka sta skakala po hiši. Naenkrat se je zaletel dveletni Oskar v posodo z vrelo vodo in padel v čeber. Ko so potegnili fanteka iz vrele vode, je bil tako opečen, da je podlegel opeklina v kljub zdravniški pomoči.

Črensovc. Šolski upravitelj v pokoju g. Orolav Železnik je tožil g. Binderja, preje učitelja na Dolnji Bistrici. Vsak je imel enega učitelja za pričo. V četrtek dne 31. januarja se je vršila že druga razprava. Isti dan je bila tudi razprava v tožbi g. Škoberneta proti g. Železniku. Kakor smo izvedeli, so se na tej razpravi poravnali. Obe tožbi sta v vezi z žalno prošlavo za blagopokojnim kr. Aleksandrom.

Gornja Bistrica. Obilen ribji lov so imeli naši ribiči. Voda je zamrznila, ribe so se zbirale v gotovih krajih. To so naši ribiči izrabili in

vlivali nad 1200 kg rib. Velik kup jih je bil in vaščani so si hodili ogledovat ta obilen Petrov blagoslov. Vsega plena reveda niso mogli popraviti doma. Nekaj fantov je peljalo okrog 200 kg rib po sosednih vaseh. Največ so jih prodali v Dobrovniku in sicer 1 kg po 3 Din.

Gornja Lendava. Čas porok je spet tukaj, podoba pa je, da jih ne bo mnogo in sicer radi krize, ki nas jako stiska. — V preteklem letu je pri nas zagledalo luč sveta 158 otrok, po večno plačilo je odšlo 65 ljudi, zvestobo do smrti pa si je obljubilo 37 parov. Številke dokazujejo, da smo na trdni podlagi, kajti prirastek izkazuje 93 oseb, kar je lepo število za našo župnijo, ki šteje približno 6500 duš. — Leta 1934 je prestopila ena žena iz evangelske vere v katoliško, letos pa sta se pokatoličanili dve osebi, ena deklica in en fant. Do konca

tega meseca se še obeta vstop dveh moških v katoliško cerkev. Tako smo pridobili tekom enega leta pet oseb za katoliško vero. — Sporočamo tudi, da ima naša gornje-lendavska občina 163% občinskih doklad, druge občine v srezu pa vse pod 100%. — Priporočamo, da si naročite naš pravi slovenski kmečki krščanski list »Slovenski gospodar«, ki je najcenejši in vas v vsem najlepše podučuje ter vam prinaša razvedrilo. Naj bi se ta list v naši župniji čim najbolj razširil!

Lipovci pri Beltincih. Žalost je zadela večletnega naročnika »Slovenskega gospodarja«, posestnika Matjaža Mlinariča, ker mu je dne 28. januarja umrla triletna pridna hčerkica Tilika in sicer v Murski Soboti. Starše naj tolaži zavest, da se je hčerkica preselila med nebeške angelece.

Krščanstvo v Rusiji se vzbuja.

Silno so se trudili in se še trudijo brezbožniki v Rusiji, da bi ljudstvu, zlasti mladini, iztrgali vero iz srca. Vsega se poslužujejo v ta namen, kar koli bi jim moglo biti v prilog. Učijo, da so npravnost, sramežljivost, vest — predsodki buržuazije, laž duhovnikov. Kar je koristno komunistom, to je npravstveno, kar jim ni koristno, to je nenpravstveno. Koristni so jim uboji, umori milijonov ljudi, sleparstvo, kovarstvo in vsaka gnusoba in zato tudi — npravstveno. Koristni niso komunistom krščanski vzori, vzvišenost vere, čednost, dobrotelost in zato tudi — nenpravstveni. Komunisti učijo, da človek nima duše, izmislili so jo duhovniki. Profesor Melnikov je v Belgradu iz boljševiskih knjig navajal zglede, kjer komunisti učijo, da so psi, krave, opice bolj razumne kot nepismeni ter glupi ljudje.

Toda vse to krščanstva v ruski duši ne bo ubilo. Verska misel napreduje in se oživlja zlasti v mladini. Moskovski dopisnik agencije »Havas« priobčuje ta-le dejstva iz sovjetskih listov: V kraju Ivano-Vosnesensk hodijo otroci okoli kolhoznikov in zbirajo darove v podporo duhovnikov. V Rostovu Jaroslavskem se je pevačala delavnost verskih ločin. V Ribinsku oznanjuje ločina evangelijskih kristjanov, da ne bodo branili sovjetske domovine, če bi jo napadli imperialisti. V kraju Kovrova se je ustanovila ločina »Starega obreda«. Predsednik krajevne skupine brezbožnikov naznanja, da ni v mestu in v celi okolici niti ene celice brezbožnikov, v celem okraju je en sam organiziran brezbožnik in to sem — jaz sam. — Ruska duša išče tolažbe v veri, in ker nim. pravih duhovnikov, da bi jo učili, išče isto v verskih, tudi evangelijskih ločinah.

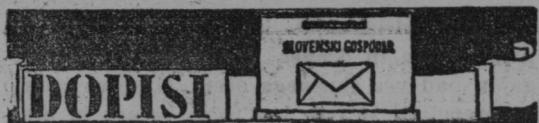
»Gobavi vitez« v Nemčiji. V Gladbecku v Nemčiji je društvo sv. Barbare (društvo slovenskih rudarjev in delavcev) v zvezi z rožnensko bratovščino

priredilo dne 21. januarja božično svečanost. Po pridigi in pobožnosti v kapeli bolnice so se zbrali člani obeh društev v veliki dvorani hiše katoliških pomočnikov. Uvodoma je g. svetnik Tensundern prebral pismo g. pisatelja Meška Slovencem v Nemčiji, ki v njem pravi med drugim: »Naj bi Vam bil ta večer, kakor da sedite tu doma ob nas in se pomenkujemo v svojem jeziku, v slovenski govorici. V duhu bom med Vami in se bom srčno veselil, če Vam bo igra naredila topel in prijeten večer in Vas tem bolj priklenila na našega predobrotnega Boga Očeta nas vseh, najbolj ljubečega Očeta njih, ki so rečni.« O poteku prireditve je objavil krajevni katoliški list »Gladbecker Volkszeitung« naslednje poročilo: »Predsednik društva sv. Barbare g. Dobravec je prisrčno pozdravil vse prisotne ter je prezidentu, g. vikarju Tensundernu v imenu obeh društev izrekel ob živahnem odobravanju najsrčnejše čestitke k imenovanju za konzistorialnega svetnika lavantinske škofije. Sledila je predstava snovno jako bogate, pretresljive in učinkovito zgrajene božične igre »Gobavi vitez Henrik« izpod peresa slovenskega pisatelja Meška, ki je leta 1923 obiskal Gladbeck s slovensko potniško družbo duhovnikov, politikov, pisateljev in urednikov. Pri pripravi igre in vezbanju igralcev si je stekel največ zaslug g. Schüler, član gledališkega odseka rudarskega in delavskega društva sv. Lamberta, ki mu je g. prezident izrekel priznanje in zahvalo. Lepa, s slogom skladna obleka je izdatno povzdignila vtis. Igralci so bili deležni živahnega, povse zasluženega odobravanja.«

Sv. Lovrenc na Pohorju. Za predpust je naštudiralo naše bralno društvo lepo, živahno veseloigro »Dva para se ženita«, ki jo vprizori prihodnjo nedeljo dne 10. februarja v društvenem domu. Igra nudi mnogo smeha in zdravega humorja. Med odmori nastopi tamburaški zbor. Ako hočete dožveti par zabavnih ur, le pridite in si oglejte, domačini in sosedje. Začetek ob treh popoldne.

Gasilska četa Okoslavci ponovi v nedeljo dne 10. februarja lepo igro s petjem »Carski sel« v Pergerjevi dvorani pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Pričetek ob 15. uri. Sosedni in domačini iskreno vabljeni!

Ali si že obnovil naročnino?

Sv. Jožef, Studenci pri Mariboru. Bliža se mesec marec, mesec sv. Jožefa. Vsi pobožni častilci tega velikega svetnika si prizadevajo mu na kakoršenkoli način napraviti veselje in ga častiti celi mesec. S tem si želijo ga nakloniti, da bi jim bil priprošnjik v smrtni uri in pred večnim Sodnikom. Dragi moj! Stori tudi ti kaj v njegovo čast, posebno če se imenuješ Jožef ali Jožica. Opravi vsak dan kako pobožnost, molitve njemu v čast. Če pa ti je gmotno mogoče, prispevaj v denarju za popravilo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, ki je v prav revnem stanju. Delavci, ki jih je tukaj največ naseljenih, ne zmrejo sami. Mnogo dušnih pastirjev na deželi je že dobilo in še bo prošnjo in položnico v to svrhu. Prošeni so, naj vsaj kaj malega prispevajo, ali pa odstopijo isto položnico boljše situiranim faranom, da se odzovejo tej naši prošnji. Lani je bil popravljen zvonik; letos bi radi nadaljevali s popravilom cerkve. Nujno je to popravilo, ker je sicer v nevarnosti, da se v slučaju silnejšega potresa poruši. Razen vezave sten v poprečini je treba cerkev zunaj in znotraj deloma na novo ometati, deloma pobeliti, oziroma očistiti. Morda poromaš sam osebno na Jožefovo v Studence, če si blizu. Tedaj se boš prepričal prav gotovo o potrebi popravila in boš položil večji ali manjši dar sv. Jožefu na oltar. Za vsak naj-

Novi predsednik mariborskih gasilcev g. Bogdan Pogačnik, bančni ravnatelj.

manjši dar bo že sedaj izrečena zahvala: Bog plačaj! Sploh se za vse dobrotnike vsak teden mašuje v cerkvi sv. Jožefa. Naj Vam bo sv. Jožef plačnik! — Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Sv. Križ nad Mariborom. Dne 31. januarja sta obhajala v ožjem rodbinskem krogu 25-letnico svojega zakona Jože in Lenka Pajtler, posestnika gostoljubne in prijazne Tojzlove hiše. Mnogi izmed nas se je že divil krasnemu razgledu raz Tojzlovega vrha, od koder se vidi cela Prlekija, preko Radgone in Kapele do li v Prekmurje in v sosedno Avstrijo in marsikateri se bo ob tej priliki tudi rad spominjal na »Kojzjek« in njegov vinograd, kjer

smo bili od dobre Tojzlove mamice nad vse gostoljubno sprejeti in kjer smo toliko veselih uric preživeli med petjem. Upamo in želimo, da bi oba slavljena ućakala v sredini svojih dragih še zlat jubilej tako vedrega lica in zadovoljna, kot srebrnega. Zato Bog Vaju živi še mnogo let na prijazni Tojzlovini!

Št. Ilj v Slovenskih goricah. Naši požrtvovalni igralci prosvetnega društva so nam v tej sezoni nudili že več predstav, kakor: verski misterij »Slehnernik«, kateri je privabil občinstvo dvakrat, da je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Za Silvestrovo nedeljo so nam podali cerkveni pevci spevoigro »Kovačev študent«, ki je kaj dobro izpadla in so gledalci

V mestu Flemington, ne daleč od Njujorka, se vrši že nad 20 dni ob ogromni udeležbi občinstva obravnava proti Nemcu Hauptmannu, kateremu očitajo, da je ugrabil otroka ameriškega polkovnika Lindbergha. Otroka so našli umorjenega, dasi je prejel ugrabitelj 50.000 dolarjev nagrade, če vrne fantka nepoškodovanega.

Zaloigra v steklenici.

Ribiči neke skupine, ki lovi slanike, so vlovili v svoje mreže zapечатeno steklenico s pergamentom. Odprli so jo ter izročili listino angleškimi oblastvom. Te so jo prečitale in objavile, da hrani listina poročilo treh ponesrečencev: Grahama, Bluemansa in N. Wenkfielda. Vsi trije so edini preživeli nesrečo ladje, ki se je v septembru 1917 potopila na ameriški obali. Trojica je zapustila ladjo tik preden so jo pogoltnili morskí valovi, v steklenico pa je zaprla listino s prošnjo, naj takoj začno iskati njih čoln, ki blodi po morju brez nade, da bi se rešil. Ko so nesrečniki pisali prošnjo za

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Je bila za mladega Lapuha križeyva pot od Dimitrovičevega mlina pri belem dnevu po cesti v Brežice.

Vest o aretaciji pravega krivca umora bogate starke se je že bila razletela po spodnjih vaseh. Radovedneži so prodajali zijala ob cesti, da bi videli zločinca, ki ni kak potepuški tujec — celo domačin, sin poštenega očeta in dobro stoječega kmeta. Iz vrst gledalcev so letele na vkljenjenega pikre opazke, grožnje ter pljunki so se obešali nanj, kakor bi mu bila krivda že dokazana ter ga tirata orožnika samo še na obsodbo za vislice!

Tik pred Brežicami se je preril skozi špalir zijal Majdakov Johan. Položil je polno vrečo kosti na tla in kričal za orožnikoma: »Nedolžnega ženeta v zapor! Ali žandarji nimate oči in ušes?! Pravega morilca boste morali poiskati med boljšimi in ne med tolikanj zaničevanimi rakarji!«

Johan je vpil, da so ga dobro razumeli vsi. Za

5 besede in namigavanja pol bečaka se ni zmenil nikdo.

Ječar brežiškega okrajnega sodišča je skrbno zaklenil za Vinkom vrata preiskovalnega zapora, ki je trajal dolgo in je bil mlademu Lapuhu kažipot v nadaljnjem življenju.

II.

Nekoliko pred prevratom so poslali pisca povesti kot za nadaljnjo vojaško službovanje nesposobnega domov v rojstni kraj ob Sotli. Imel sem dovolj prilike, da sem spoznal natančneje rojake, od katerih me je ločil poklic od otroških let naprej. Med drugim sem zvedel od starih očancev, da bi naj bila nekje med vasjo Brezovec in trgom Podsreda v takozvanih Čajnselah v bližini krvavih mlak kar na sredini goščave podzemeljska kapniška jama. Stari ljudje so slišali o jami od prednikov. Za njeno natančno lego ni znal nikdo. Na podobnih ljudskih govoricah je vedno nekaj istine, katero je treba izluščiti iz lupin pravljic.

Pri nas na domu se je mudil tedaj nad 60letni hišni prijatelj Joža Klajnsšek. Rodom je bil iz naše

Evharistični kongres v Mariboru 7.-8. IX. 1934.

Te dni je izšla knjiga, ki nam natančno popisuje ves potek veličastnega kongresa v Mariboru ter priobčuje tudi vsa predavanja. Priložene so tudi številne slike te velike manifestacije vse lavantinske škofije. Da bi mogli to lepo knjigo kot trajen spomin nabaviti najširši krogi, je Tiskarna sv. Cirila to knjigo dala za čas do 1. marca 1935 za ceno, ki ne krije niti vseh stroškov. — **Kdor naroči do 1. marca 1935 to knjigo, plača za**

njo samo 12 Din. Pozneje bo stala ta knjiga 16 Din. Nekaj izvodov je tiskanih tudi na boljšem papirju in stane tak izvod 30 Din. Knjigo bomo te dni razposlali na župne urade in si lahko tamkaj vsak pogleda, kako je res lepa oprema in da je tega denarja res vredna. Vsi, ki le zmorete, kupite si ta spomin na evharistični kongres v Mariboru. Knjigo naročite pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5.

vsakega pevca navdušeno spremljali. Kritika je bila le v tem, da je igra bila prekratka, to se pravi, da lepo slovensko pesem obmejni Slovenci radi poslušajo, zato tudi radi obiskujejo predstave v Slovenskem domu, kjer se jim nudi pesem in poštena zabava. Za prihodnjo nedeljo pa čujemo, da se mislijo naši igralci predstaviti z Vombergarjevo komedijo »Voda«. Upamo, da se bodo tudi tokrat dobro odrezali. — Pretekli petek smo položili k večnemu počitku mladega noža Ivana Farazina. Rajni Ivan je bil vedno zelo vnet delavec na prosvetnem polju, načelnik bivšega Orla in dolgoletni cerkveni pevec. Še teden pred svojo smrtjo je pel na grobu svojega prijatelja, a danes se že z njim veseli pri večnem Prijatelju v nebesih. Tvoji tovariši pevci so te spremljali, dragi Ivan, na zadnji poti in z žalostinko ob odprtem grobu želeli: večni mir!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Tukaj imamo nekaj primerov divjih zakonov. Upamo, da še bodo pristojne oblasti zganile in tako javno pohujšanje odpravile! Tukaj je treba prav temeljito pomesti. Otroci se iz takih zakonov potičejo po svetu, sebi in drugim v nadlego.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Kljub sedanjim težkim časom lahko pošljemo v svet poročilo, da imamo na oklicih dva brhka para. Če jih še bomo imeli več, bomo že poročali. — Kakor je že »Slovenski gospodar« javil, je v tukajš-

njem rudniku zasulo rudarja Petra Žizeka. Rajni je bil tih ter miren fant in najboljši delavec v tem rudniku. Pogreb je bil dne 30. januarja ob veliki udeležbi ljudstva. Njegovi tovariši rudarji so mu pri pogrebu svetili z rudarskimi svetilkami. Na pokopališču so se poslovili od rajnega domači g. župnik, delovodja rudnika g. Havlas in pokojnikov tovariš Jožef Horvat. Domači pevski zbor mu je zapel ganljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! — Nedavno so dolgoprstneži obiskali klet Alojza Meška, mlinarja in posestnika v Podgorcih. Odnegli so mu večjo količino vina. Vlomilem so že na sledu. — Tudi pri nas je nekaj udov bratovščine Jeruzalemskega osla.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V sredo dne 23. januarja nas je nekako mrzlično pretreslo poročilo, da je na povratku iz Ptuja težko ponesrečil vsled avtomobilskega sunka naš obče spoštovani in priljubljeni Janez Hebar, posestnik iz Osluševec. Upali smo že, da bo vsled takojšnje pomoči gospodov zdravnikov v ptujski bolnici, kamor je bil takoj po usodepolnem sunku prepeljan, zopet okreval in se vrnil v našo sredino. A že naslednji petek zjutraj je prispelo žalostno poročilo, da je naš dragi ponesrečenec podlegel težkim notranjim poškodbam in se, spreviden s sv. zakramenti, odselil v večnost. Velika žalost je napolnila naša srca, a najtežjo in najbridkejšo bol je občutila

Hebarjeva družina, ki je v pokojniku izgubila plemenitega in dragega soproga ter ljubljenega in nad vse skrbnega očeta. Njegovo truplo so prepeljali še isti dan proti večeru iz ptujске bolnice na njegov dom, kjer so ga v zaprti krsti položili na oder. Pogreb blagega rajnika se je vršil v nedeljo dne 27. januarja popoldne. Takoj po 12. uri se je zbrala velika množica pri hiši žalosti, da spremlja dragega pokojnika na njegovi zadnji poti. Na domu mu je govoril v slovo župan g. Lah, ki se je poslovil od rajnika v imenu vseh, posebej pa še v imenu občine, katere odhormik je bil rajni več let. Pogreb je vodil ob asistenci dveh č. gg. oo. kapucinov iz Ptuja domači župnik č. g. Josip Rehar, kateri se je ob odprtem grobu v ganljivem govoru spominal pokojnika kot vzglednega gospodarja, globoko vernega katoliškega moža in vzornega in posnemanja vrednega člana Apostolstva n. o. z. Domači mešani pevski zbor pod vodstvom č. g. župnika mu je na domu in ob grobu zapel ganljivi žalostinki. Dragi Janko, počivaj mirno v prezgodnjem grobu! Žalujoči Hebarjevi družini naše prav iskreno sožalje!

Medvece-Majšperk. Dne 23. januarja je umrl daleč naokrog znani, spoštovani in vobče priljubljeni dobrotnik posebno revnih g. Mihael Unuk, posestnik v Medvecih, v starosti 61 let. Rajni se je že od 18. aprila lanskega leta ni počutil več zdravega, ko mu je požar uničil gospodarsko poslopje s stroji in orodjem vred. Bil je vrl katoliški mož; v njegovo hišo so zahajali samo katoliški časopisi, pred vsemi seveda »Slovenski gospodar«, ki ga je pokojnik rad čital in tudi drugim priporočal. Bil je mož poštenjak, spoštovan in ljubljen od vsakogar. To je dokazal tudi njegov pogreb, ki se je vršil ob obilni udeležbi ljudstva v petek dne 24. januarja na farno pokopališče v Majšperku. Ob domači hiši mu je spregovoril ganljivo slovo posestnik Stefan Sagadin iz Sesterž. Ob odprtem grobu je rajnemu v slovo zapel cerkveni pevski zbor žalostinko. Za rajnim žaluje žena, sin Jože, hčerki Marija in Katica ter številno sorodstvo. Dragi sose, počivaj v miru! Žalujoco ženo, sina in hčerki naj tolaži zavest, da tam gori v rajskem zboru združimo se vekomaj . . .

Polenšak pri Ptuju. Dopisnik vabi vse poštene Polenšane, da se naročijo na najboljši ted-

župnije, po poklicu čevljar in zaposlen dolga leta v veliki tvornici za usnjate izdelke v Gradcu. Za klobukom je nosil znak graškega hribo laznega društva in se je rad ponašal, kako je prehodil vse štajerske planine, plezal po strmih skalnatih stenah nad vratomnimi prepadi in stikal po podzemeljskih votlinah za kostmi v pradobi živečih in izumrlih jamskih medvedov.

Že rajni Joža je bil strokovnjak glede podzemlja in danes bi mu rekli, da je preizkušen — jamar. Njemu sem zaupal ljudski glas o kapniški votlini nekje v hribovju v že beleženi smeri.

Nekega dne sva se opremila z vrvjo, lučjo ter palicama in sva se podala od naše hiše navzgor, da preiščeva ozemlje in mogoče naletiva na jamo, o kateri kroži še danes po spodnjih krajih toliko z ljudsko domišljijo ter dodatki okinčanega.

Na povpraševanja nisva mogla računati. Sva jo pač ubrala na slepo srečo navkreber. Po grabah in preko gričev sva dospela v hosto, kateri pravijo Kostanjevina in to radi kostanjev, med katere so pomešane lepe bukve in tudi neznatno grmovje.

Ob robu Kostanjevine poseda kočarijo že danes

dokaj priletni Paloški Tona. Možakarja sva spraševala, če je kedaj čul o kaki jami nekje tukaj na vrhoh.

Palošku je bila znana samo ljudska tromba, da bi pa bil on in njegovi pradedje sosedi praviljčne votline, kaj takega niti sanjal ni. Povabila sva ga s seboj in rad se je nama pridružil, ker je imel čas, a brez najmanjše vere v odkritje podzemeljskih skalnatih dvoran.

Že pri površnem pogledu obširne Kostanjevine me je presenetilo dejstvo, da je v gozdu več tolmunastih udolbin, ki so na dnu zasute in na debelo pokrite z listjem ter trhlím dračjem. Pobočna ravnic, ki je porastena od kostanjev ter bukev, počiva na trdi podlagi iz apnenca. Apnenec in kotline dajo sklepati, da bi se znala kje skrivati votlina.

Začeli smo hoditi križ-kraž po hosti, vsak na svojo roko.

Preiskava se je vršila vročega poletnega dne in je tiščala tudi v gozd soparica. Pri obhodu večjega grma se mi je zdelo, da puhti iz njega mrzlejša sapa. Poklical sem tovariša. Oba sta čutila prijetno hladnoto iz grmičja. Lotili smo se razgrejanja goščave. Po par korakih smo stali ob robu kotline, ki je imela

pomoč, so imeli samo še za dva dneva živčaja in pitne vode. Steklenica je torej 17 let blodila po svetovnih morjih. V tem času so nesrečniki seveda že davno utonili.

Med ljudožrci.

Frank Ives je bil 25 let komisar britske vlade v Nigeriji. Zdaj živi v pokoju in je napisal knjigo z naslovom »Momo in jaz«. Momo je bil Ivesov sluga. Ko je prišel Ives prvič v Nigerijo, je delal kakor vsak komisar. Vlada je z grožnjami ter preti s kaznimi in delil včasih kakšne male darove. Kmalu pa je spoznal, da po tej poti ne gre naprej. Videč, da domačini nad vse čislajo meso belcev, je naročil iz Anglije več

nik »Slovenskega gospodarja«, ki tako neustrasno brani siromašni kmečki stan, nam prihaša razne novice in dopise iz vseh strani, med med njimi tudi dostikrat iz Polenšaka. V njem so tudi lepe povesti izpod peresa nam tako priljubljenega g. Januša Goleca in drugi zelo zanimivi članki. Prazen je izgovor, da bi pri hiši ne zmogli borih 32 Din za letoletno naročnino tako lepega lista. Naj bi v naši župniji ne bilo hiše, kjer bi ne bil na prvem mestu naš »Slovenski gospodar«! — Med nebeške krilatce se je preselila dušica 1 teden starega Janžekoviča Frančka iz Polenec. Naj tam pred nebeškim tronom prosi usmiljenja za nas vse, ki bomo prej ali slej tudi prišli za njim. — V cerkvi Sv. Lovrenca v Slov. goricah je dne 21. januarja obljubil večno zvestobo Kecec Alojz, krojač in sin cerkvene viničarke na Kamenšaku, Hvalec Katiki iz Rotmana. Dne 28. januarja pa so stopili pred oltar polenske Marije ter rekli tako odločujoči »hočem« Megla Alojz, posestniški sin iz Hlaponc, in Plohl Gera, kmečka hči iz Brezovec, ki se je zdaj preselila na možev dom v Hlaponce. Posestniški sin in kovač Šegula Tine iz Polenšaka in Kovačec Micka iz Hlaponc. Odšel je s svojo mlado 19letno ženo na njen lepi dom. Bil je kot fant dober zvonar ob slovesnih prilikah in praznikih, ko je treba lepo trijančiti. Upamo, da bo tudi še zanaprej kot mož izvabljal iz njemu tako priljubljenega zvona lepo ubrane glasove. Vsem tem parom želimo obilega blagoslova iz nebes in vse najboljše v novem stanju!

Savinjska dolina. Vsi tisti, ki živijo ob Savinji ter imajo svoje posestvo ob njej, že leta in leta s strahom gledajo, kako jim ob vsakem večjem deževju voda odnaša rodovitno zemljo, kako jim krči njive in travnike. Kardarkoli je nastalo kakšno neurje, že je bil v strahu naš kmet, da mu Savinja odtrga zopet kos zemlje, da mu poplavi njegove s trudom in znojem obdelane njive. Romale so sicer prošnje sem in tja, da bi se odpomoglo našemu kmetu od te nevarnosti, da bi se vendar enkrat začelo z regulacijo Savinje, toda brez vidnega uspeha. Zato ni čudno, da so postali ljudje malodušni, da so gledali s strahom v bodočnost. Poleg silne gospodarske stiske, ki jih tlačijo že nekaj let, ko so kmečki pridelki pod vsako ceno, še ta neprestana nevarnost pred poplavami ter je ponekod ogro-

ženo celo domovje! Že škoda, ki jo je napravila Savinja v zadnjih par letih, gre v težke milijone. Vsem je še v živem spominu strahotna poplava v septembru predlanskega leta, ko je uničila toliko najplodnejšega polja ter vdiral v stanovanja in gospodarska poslopja. Marsikdo, ki je imel ob strugi travnik, ki je dal po nekaj voz krme, ga sedaj nima več. Sicer se je lansko leto na nekaterih najpotrebnejših mestih že vendar začelo z regulacijo, pa se je moralo delo radi pomanjkanja sredstev prekiniti. Zato smo vsi s tem večjo radostjo sprejeli vest, da je banska uprava odredila redne tozadevne posve-tovalne sestanke, ki se bodo vršili v Celju, ter s tem pokazala resno voljo, da se že enkrat odpomore težavnemu stanju tukajšnjega prebivalstva in se struga Savinje spravi v red. Kakor smo slišali, se pričakuje, da bo finančno ministrstvo že v bližnjih dneh odobrilo izvedbo regulacijskih del v režiji banske uprave ter se bo z delom pričelo, čim bo čas za to primeren. Ta pokret vsi iskreno pozdravljamo!

Št. Janž pri Velenju. Mesec januar je mesec računov, statistik in občnih zborov. Tudi od nas najprej nekaj statistike. V preteklem letu je bilo v župniji, ki šteje 1093 duš, 28 rojstev, med njimi 3 nezakonski; umrlo jih je 15, izmed teh 6 otrok; poročenih je bilo 9 parov. Sv. obhajil je bilo 7388, za 1193 več, kot leta 1933, torej pride na osebo letno 6.76 sv. obhajil. — Dne 13. januarja je imela podružnica SVD v Slomšekovi dvorani svoj občni zbor, na katerem je predaval strokovni učitelj g. Fr. Vardjan iz Št. Jurija ob južni žel. in se je izvolil večinoma stari odbor. Samo nekaj odbornikov je zamenjalo svoja mesta. Tako je postal predsednik nad vse delavni in živahni dosedanji tajnik g. Povh Alojzij, mestni tajnika in blagajnika sta pa prevzela mlada sadjarja Podpečan Baltazar in Videmšek Michael. Bog daj, da bi mlada podružnica pod novim, kakor upamo, tudi živahnim vodstvom stalno rastle in se krepila v korist celokupnemu prebivalstvu in njegovemu gospodarstvu. — Dne 20. januarja je imelo v Slomšekovi dvorani popoldne po večernicah slov. katoliško izobraževalno društvo s svojim pevskim, tamburaškim, dramatskim in dekljskim odsekom svoj 23. občni zbor s pestrim

ASPIRIN
ASPIRIN
A
A
A
A
A
A
ASPIRIN

Jamstvo za pristanost Aspirin tablet proži BAYER-jev križ!

ASPIRIN
proti vsem bolečinam in boleznim, ki izhajajo iz prehlada.

BAYER

Oglas je reg. pod S. Br. 23762 od 19. XI. 1934.

sporedom. Nastopil je moški, ženski in mešani društveni pevski zbor z izbranimi pesmimi, slišali smo poročila odbornikov, ki so bila zadovoljiva in pokazala v danih razmerah še precejšnjo živahnost delovanja. Društvo je v preteklem letu proslavilo 60letnico službe tukajšnjega organista in priredilo lepo akademijo na čast škofu ob priliki svete birme. Odbor se je enoglasno potrdil stari z izjemo, da se je izvolil Košan Mirko namesto bivšega podpredsednika, ki je sedaj pri voljah. Občnega zbora, ki ga je vodil predsednik, posestnik Lesjak Metod, se je udeležilo vkljub hudi zimi in drugotni zaposlitvi mnogih članic, še dokaj mladine. Razni odseki so sedaj že pridno na delu, da čim lepše dovršijo od občnega zbora začetno nalogo za bodočo zimsko sezono. Kako jo bodo dovršili, bo to že še poročali. Pripominjam, da sodeluje pri društvu poleg imenovanih odsekov v smislu Katoliške akcije na svoj način tudi dekljska Marijina družba in I. red ter so s slovesno obhajali štirji mladinski prazniki s skupnim sv. obhajilom. V ponedeljek dne 21. januarja so Marijina družba, dekljski krožek in društvo samo spremljali svojo članico Tržačec Cecilijo do poročne oltarja. Že zunaj cerkve so družbenke vzele po svoji prednici ginljivo slovo od svoje sestre in zi skupno

jo pošiljatev prascev. Razdelil jih je med domačine ter jih polagoma prepričal o tem, da je svinjsko meso boljše od človeškega. Divjaki so naposled res sprejeli navado in začeli klati svinje, tembolj, ker so se lahko prepričali, da je prašič za zakol vedno pri roki, dočim je bilo treba prej vedno potskati — kakšnega misijonarja, ki se je pa seveda tudi branil.

Afrika — zibelj človeštva.

Znani afriški raziskovalec Leon Frobenius pripravlja svojo »zadnjo« ekspedicijo na ekvator (ravnik). (Frobenius je star že 60 let.) Nemška zemljepisna družba mu je dala v ta namen deset po-

na dnu z dračjem zadelano ozko luknjo, iz katere je puhtel mrzel zrak. Koj mi je bilo jasno, da smo pred vhodom v votlino. Odstranili smo dračje ter razno drugo navlako. Iz očiščene dupline nas je hladil puh zraka, ki je moral prihajati iz globin.

Jamarja Jožeta sva navezala s Tonetom na vrh. Priseči sva mu morala, da ga bova spuščala prav počasi in ga izvlekla pri priči, če bi mu grozila kaka opasnost.

Komaj in komaj se je stiščal dedec z lučjo skozi luknjo, drčal nekaj časa po vrvi in zavpil kmalu, da je na trdih tleh. Čula sva iz jamě poročilo, da se nahaja Joža v prostorni cerkvi in mu lahko slediva brez nevarnosti. Pritrdila sva vrh za deblo bukve in že sva bila pri jamarju.

Nad nami in pred nami prostorna kapniška jama, daleč nekje v globini šumljanje tekoče vode... Nekaj časa smo se čudili čudesom narave, kakoršna je gledal ter se jim glasno čudil dobri Palošek prvič v življenju.

Sicer medla luč svetilke me je koj poučila, da mi nismo odkritelji jame. Na raznih mestih so bili sledovi ognjišč, po kotih ostanki povsem preperelih

desk, cunje, par težko okovanih palic z nekakimi krožniki iz debele železne pločevine na enem koncu je bilo še v prav dobrem stanju. Ravno težke palice, kakoršnih dotlej nisem videl, so mi bile uganka. Za raziskovanje jam služijo povsem drugačne palice, nego so bile te z dolgimi ostrinami ter krožniki. Ponudil sem najdbo tovarišema.

Joža je palico samo ošvignil z očmi, pokazal s kazalcem na svoje čelo in razlagal:

»Zdaj znam, kje smo in kaj smo odkrili. To so palice tobakarjev. Tobakar ali tihotapec z duhanom je moral imeti tako palico, na katero je naslanjal svoj težki tovor in se odpočival. Ostrino je zapil tobakar v zemljo. Preko ram in prs je nosil na hrbtu v platnени veliki vreči ali »punklju« do 100 kg tobaka. Težki »punkelj« je naslonil na krožnik palice in se odpočil ter si nekoliko opomogel za sapo. Odpočivanja na opisani način so se posluževali tobakarji, če so jih preganjali financarji in so jo brisali pred njimi s težkimi tovari. Na pobegu ni imel časa, da bi bil zavsem odložen tesno zvezani in na hrbet pritrjeni punkelj. Za nekaj trenutni oddih na palici je bilo tudi v sili še vedno dovolj prilike in časa.«

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—

Kako si sam izračunam davek Din 4.—

Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjižic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in pristanite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

z dekliškim krožkom zapele pred poroko in po poroki pri družbenem obhajilu zno poslovno pesmico. Po primernem nagovoru duhovoditelja je dala roko in srce sebi enakovrednemu možu, tudi Marijinemu družbeniku iz Stranice, Noner Markotu v večno zvesto življenjsko skupnost. Pri slovesni sv. maši, ki jo je daroval šentjoški g. župnik Čarf Mihael, je vneto prepeval društveni pevski zbor. Novoporočenca sta skupno z vso Marijino družbo pristopila med sv. mašo k sv. obhajilu. Lepo in spodbudne so take poroke; zato je bila cerkev polna vernikov. Novoporočencema naš najiskrenejše čestitke!

Št. Ilj pri Velenju. V nedeljo dne 27. januarja je imela tukajšnja gasilska četa v šoli svojo letno skupščino. Skupščina je bila zelo dobro obiskana. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da je četa zelo lepo napredovala in je celo leto marljivo delo-

vala. Inventar gasilske čete se je zelo pomnožil. Gasilci, le tako naprej po začrtani poti! — Popoldne istega dne je gasilska četa priredila v šoli igro »Zaklad«. Prireditev je kljub slabemu vremenu (snežilo je kot za stavo) zelo dobro uspela. Učna soba je bila nabito polna ljudi, kakor ribe v škatlicah so bili. Veliko je bilo tudi tujcev iz drugih krajev. Iskrena van. hvala, da ste prišli v tako slabem vremenu na našo prireditev. Igra »Zaklad« je vzeta iz kmečkega življenja. Prav vsi igralci so v splošnem rešili svoje vloge dobro. — Kakor se čuje, bo četa priredila zopet v kratkem igro in sicer malo bolj veselo in živahno. Zato pa že vabi sedaj, da se igre udeležijo vsi domačini in tudi iz drugih krajev: Klepce.

Št. Ilj pri Velenju. Sadjarska podružnica je zborovala dne 13. januarja v društveni dvorani. Predaval je g. sreski referent Stropnik o sadjarstvu. Razpravljalo se je ob tej priliki tudi o napravi sadne sušilnice. Podružnici načeljuje posestnik Lovro Glinšek, tajništvo vodi Dolinšek Blaž, blagajno Gril Franc. Pomnožimo število organiziranih sadjarjev tudi v našem sadjarskem okolišu!

Gornjigrad. Smrti se še dobro upiramo, pa vendar je pretekli mesec pobrala že dva. Prva je bila Rozalija Pustoslemšek, takoj za njo pa Franc Matek, brat rajnega lavantinskega prostara Martina Mateka. Oba sta bila že v visoki starosti. Naj počivata v miru, ostalim domačim naše iskreno sožalje! — Pa ki smo imeli v tem predpustu že dve. Pripravljenih je še več, vendar jih zadržuje huda gospodarska kriza. — Kakor povsod drugod, obstoja tudi pri nas bratovščina Jeruzalemskega osla, ki ima v svoji sredi celo boljše »naprednjake«, da zastopajo v javnosti njene interese. — Raznih predstav in predstav se v našem mestecu ne manjka, a jih kmečki ljudje ne obiskujejo, ker se vse vrše pod neljubo jim firmo. Tembolj pa se splošno pogrešajo resne in poučne prireditve, ki so prenehale v kaplanijski dvorani z razpustom bivšega katoliškega prosvetnega društva. Na vsak način bi bilo potrebno, da se poživijo to, kar je še pred dvema letoma tako bujno cvetelo. Saj imamo svojo lastno dvorano in nanovo okusno prenovljen oder. Ali ni škoda vseh onih lepih knjig, ki se praše in plese v sedanji knjižnici? Mladina jih tako

zelo potrebuje, a ker jih ni, si išče zabave po drugod.

Vransko. Pravijo, če v novem letu ženska prva umrje, da bo potem smrt tisto leto v prvi vrsti pobirala Evine hčere. Res si je božja dekla izbrala za svoji prvi žrtvi v tem letu najprej dve ženski, naenkrat pa je s svojo bridko koso neusmiljeno zamahnila po moški vrsti in pod njenim krutim zamahom sta padla skoraj istočasno dva moža. Torej bo tudi letos šlo po vrsti: nekaj žensk in nekaj moških. Umrli je pretekli teden 82letni prevžitkar Matija Radišek iz Ločice. Nekaj ur pred njim pa je zatisnil oči daleč okrog znani in splošno priljubljeni mož Pavel Šmid, po domače Dolinšek iz Zahomec. Rajni je bil kremen katoliški značaj, poštenjak od nog do glave, kakršnih je malo v naši fari. Bog je obilno blagoslovil njegov zakon in mu dal 11 otrok; tri je pa imela vdova, ki jo je poročil, že iz prvega zakona. Štirje so zdaj že poročeni. Pokojnik je bil izvrsten gospodar in je svoj dom vzorno uredil. Gotovo ga je pri tem podpiral ljubi Bog, kateremu je bil rajni s svojo družino z vsem srcem vdan. Hitro po ustanovitvi posojilnice je bil izvoljen v njeno nadzorstvo. Rajni je bil tudi navdušen lovec. Zato so mu lovski tovariši na grob poklonili lep venec, kakor tudi posojilnica. V družbi je bil poln zdravega humorja, zato ga je nešteto parov hotelo imeti na gostijah za svojega starešino. Umrli je v starosti 66 let. Njegovega pogreba se je domala udeležila skoraj vsa fara. Cerkveni pevski zbor mu je na grobu zapele lepo žalostinko »Gozdnič je že zelen.« Naj počiva v miru in Bog mu hodi plačnik za njegova dobra dela.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Po daljšem presledku skoro dveh let smo imeli na Štefanovo dne 26. decembra zopet gledališko prireditev pri Martinovcu. Vrli homški fantje in dekleta so igrali dve burki in so tako spravili vse številne posetnike v dobro voljo. Za predpust pa pripravljajo naši cerkveni pevci zopet nekaj veselega. Takrat le pridite poslušati! Razrešen je upraviteljstva imovine bivšega prosvetnega društva g. nadučitelj Miro Počkaj. V kratkem času se bo ustanovilo novo prosvetno društvo. Izumrli še ne bomo, saj smo imeli v preteklem letu 37 rojstev, 17 mrličev in 6 porok. Prva se je v letošnjem predpustu poročila marljiva čitateljica dobrih knjig in časopisov ter večletna

Presvetili ter preiskali smo prostorno jamo, ki pelje vedno bolj navzdol in ob rob prepada, po kojega dnu se spušča v slišnih valčkih voda, katera teče in brzi skozi od bogznaj odkod in se prikaže na prosto neznanu kje.

Po navpični steni v prepad ni mikalo nobenega. Prepustili smo nasičenje nadaljnje radovednosti mlajšim, ki bodo stikali tamkaj za nami.

Kot spomin na obisk jam si je vzel vsak po eno tobakarsko palico in že smo bili po vrvi zunaj v gozdu.

Sem že omenil, da je bil prijatelj Joža ob odkritju jame star 60 let, Palošek ne veliko manj in radi tega sem tiščal pred razhodom v oba, da sta me poučila iz svojih mladostnih spominov: kedo so bili tobakarji, kod so se klatili in zakaj za božjo voljo so se zatekali v tako skrito podzemeljsko votlino.

Kar sem zvedel v Kostanjevini ob baš po dolgih letih na novo odkriti jami, je v tesni zvezi s povestjo. Popis odkritja jame je bil potreben za boljše razumevanje nadaljnega razvoja vode Lapuhovega Vinka, glavarja obsotlskih rakarjev.

Preiskava o Vinkovi krivdi ali nedolžnosti ni bila enostavna ter kratka. Gradiva za in proti se je nakopičilo toliko, da ga je preiskovalni sodnik, kateremu se ni mudilo nikamor, zmagoval počasi. Bogznaj koliko prič je bilo zaslišanih. Zapiski izpovedb raznih oseb iz Hrvaške so lezli polzevo pot, predno so dospeli v Brežice.

Osumljenec sam je bil izprašan o zadevah, o položajih in o sestankih z osebami, katere so mu bile povsem neznane. Tudi za krepko mladega človeka, kakor je bil Lapuh, ni malenkost, če ga trpinčiš ter mučiš neprestano z izpraševanjem ter nastavljanjem besednih pasti. Treba paziti na vsako besedo, katero da obdolženec na zapisnik. Gorje, če se križajo ter si nasprotujejo njegove izjave. Preiskovalni sodnik ima vse pred seboj zabeleženo črno na belem; osumljeni mora dajati vedno nove odgovore in mu je pri tem skrajno težavnem poslu edina opora spomin.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

sebnih avtomobilov. S temi vozili namerava Frobenius prepotovati osrednjo Saharo (puščava v Afriki) in ekvatorski del vzhodne Afrike. Trenotno proučuje Frobenius predzgodovinsko civilizacijo Norveške, Švedske, Južne Afrike, Abesinije in Palestine. Po vseh teh deželah ima svoje sotrudnike. Po dosedanjih uspehih raziskovanj je Frobenius prepričan, da pravir vse civilizacije in zibelj človeštva ni bila Azija, marveč Afrika.

330 let staro vino.
Najstarejša vinskokletarska trdka na Poljakem »Fakir« je v letu 1934 prodala svoje stare zaloge vina. Bila so to vina iz leta 1610. Vse seve v Ameriko.

članica bivšega prosvetnega društva Francka Cizej, po domače Zvonarjeva iz Radmirja, z Matevžem Zavolovšekom iz Šmartna ob Dreti. V novem stanu ji želimo mnogo sreče! — Dne 20. januarja smo ob veliki udeležbi položili k večnemu počitku Janeza Cajner, po domače: Polaška, kmeta na Homcu, starega 63 let. Skozi daljšo dobo je bil odbornik občine Kokarje in član šolskega sveta pri Sv. Frančišku. Naj počiva v miru!

Smarje pri Jelšah. Imamo še precej mило zimo, razen par dni v januarju, ko je nekoliko hujše pritisknilo. Pa saj pravijo stari ljudje, da zima in štibra nikdar ne šenka. Pa prej bi še bilo prvo kot drugo. Davek s svojimi visokimi zahtevami gre svojo pot naprej. Ne vpraša, kakšna je bila letina, ali je bila dobra ali slaba, za davek mora bit! Da minulo leto ni bilo rožnato, je dokaz v tem, ker bi bilo treba tuk. občini priskrbeč najmanj 8 vagonov koruze, da bi ljudje po nižji ceni prišli do potrebnega vsakdanjega kruha. Precej se v zadnjih letih dela pri nas za to, da bi se sadjarstvo dvignilo na višjo stopinjo, kakor je že po drugih krajih. Gotovo bi dosegli boljši dobiček, kak v vseh drugih panogah kmetijstva. V sadjarstvu je še veliko dela, preden pridemo do pravega uspeha, z dobro voljo pa bi se doseglo tudi to. G. inž. Jenčič je imel kratko predavanje na Svecnico o razvoju kaparja, ki je najhujši sovražnik češpljevih nasadov. Razen češpelj so že napadena tudi jabolka in hruške, kakor tudi vinska trta. G. inžener je natanko razložil razvoj kaparja in kakšno škodo napravlja. S povečalnim steklom je pokazal kaparja na češpljevih vejicah, ki jih je prinesel s seboj, kakšen da je škodljivec v sedanjem stanu in kako močno so napadene posar zne veje. Priporočal je razna sredstva, ki so se v praksi izkazala kot najbolj učinkovita proti vsem kaparjem in naštetim drugim škodljivcem sadja. Skozi povečalno steklo so si udeleženci predavanja lahko ogledali, s kom imajo opraviti. Da res, ni dovolj, da se samo vidi, treba je tudi pregledati, koliko je teh škodljivcev in gledati, da se jih uničuje: je rekel g. inž. Jenčič. Res je treba gledati, da si vsaj ohranimo še mlade češplje, kolikor jih še imamo. G. Jenčiču pa na tem mestu izrekamo najlepšo zahvalo za njegove prepričevalne nauke. Kdor želi pojasnila, naj se pri njem oglasi.

Sv. Križ pri Rogiški Slatini. Dne 26. januarja nas je za vedno zapustila gospa Čonč Terezija, rojena Čeček, posestnica v Rogiški Slatini. Pokojnica je bila prijazna, ljubezniva in ugledna žena, vzorna gospodinja, znana daleč na okrog. Umrila je vsled srčne hibe, sprevidena s sv. zakramenti, v starosti 77 let. Zapušča hčerko Regino, trgovko, ter nezno, srčno ljubljeno vnukinjo Nadico in globoko žalostnega, 81letnega soproga. Pogreb se je vršil 28. januarja iz Rogiške Slatine v rodbinsko grobnico k Sv. Trojici. Kljub slabemu vremenu so se pogreba udeležile velike množice ljudstva. Tudi vsa slatinska inteligenca je bila na sprevedu zastopana, da izkaže svojo zadnjo čast in se tako nekako oddolži zaslugam pokojnice. V odprti grobnici smo videli dve krsti, v katerih počivajo ostanki pokojničnih otrok, sina Viktorja, bivšega trgovca v Rogiški Slatini, umrlega dne 14. 9. 1925, in hčerke Marije, umrle dne 5. 12. 1931. Obe krsti so razmaknili ter položili pokojnico v sredino, da počiva sedaj v krogu svojih tako ljubljenih otrok. Preden so se zaprla groba vrata, je g. nadžupnik Julijan Vajda v prisrčnih besedah začrtal velike vrline pokojnice. Pevci, ki so ob hiši žalosti zapeli »Spomladi vse se veseli«, so zapeli »Vigred se pomax, Rajni naj da Bog obilno plačilo za vsa

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«
 »Naš dom«
 »Nedelja«
 »Glasnik presvetega Srca Jezusovega«
 »Rafael«.

njena dobra dela! — V posebno snežnih in metežnih dneh imajo tukajšnji smučarji posebno veselje na visokem Boču. Pa kaj bi se ne počutili dobro, saj so večinoma mladi in zdravi in veseli. — Kandidatov za sedmi sv. zakrament nam letos primanjkuje, gotovo je temu kriva gospolarska kriza.

Sv. Ema pri Pristavi. Dne 23. januarja zjutraj je za vedno zatisnil svoje oči dober oče in dober gospodar, ugleden faran Anton Gobec, ki je daleč naokoli bil poznan kot izvrsten zidarski mojster. Bil je šaljiv, vedno veselega in blagega srca. Dosegel je visoko starost 84 let. Pogreb se je vršil dne 25. januarja predpoldan ob jako veliki udeležbi dobrih prijateljev ter sosedov od blizu in daleč, posebno pa ob navzočnosti dobrih sinov in hčera, ki so prihiteli iz Maribora, Ljubljane in Varaždina, da dragemu očetu skažejo poslednjo čast in izpričajo svojo ljubezen. Šentemski moški pevski zbor pod vodstvom g. organista je zapel na domu žalosti in na pokopališču pretresljive žalostinke. Rajnemu očetu blag spomin, preostalim pa neke sožalje!

Sv. Ema. Po kratki tridnevni boleznii je mirno v Gospodu zaspala za vselej v starosti 64 let posestnica Krivec Antonija v Virovcah. Rajna je bila skrbna gospodinja, dobra mati svojim otrokom. V življenju je pretrpela več hudega kot dobrega, toda vse je prenašala z vdanostjo v voljo božjo. Upamo, da uživa na onem svetu boljše plačilo!

Sv. Ema pri Podčetrtku. Umril je 24. januarja dobi in vzgledni gospodar Anton Krašovec, ki je posedoval veliko posestvo v Podčetrtku in tudi v fari Sv. Eme. Pogreb se je vršil dne 26. januarja popoldne ob nenavadno veliki udeležbi. Na pokopališču Marije na Pesku je spregovoril prisrčne tolažilne ter vzpodbudne besede domači g. župnik Pirc. Rajnega je težka bolezen mučila 10 let, zadnji dve leti je bil priklenjen na postelj; trpel je vse z vprav Jobovo potrpežljivostjo. Dokler je bil zdrav in krepak, je bil izvrsten gospodar ter se je tudi vedno brigal za javno življenje. Odločen nasprotnik je bil vsemu, kar je bilo protivno katolištvu in slovenstvu. V njegovo hišo so prihajali samo katoliški listi, med njimi »Slovenski gospodar«. Bog daj našemu narodu mnogo takšnih mož! Trajen mu spomin! Preostalim naše sožalje!

Pilštanj. Umril je dne 23. januarja Janez Bokalič, posestnik v Lesičnem, v 78. letu. Sodeloval je svojčas pridno pri občini, v šolskem svetu, pri izobraževalnem društvu in pri cerkvenem petju. Bil je duhovit mož in vsele narave, prijeten v vsaki družbi. Bil je mož trdne vere ne samo doma, ampak tudi povsod v javnem življenju. Velik prijatelj »Slovenskega gospodarja« in vobče katoliškega časopisja, ga je tudi rad drugim priporočal. Posebno je pri vsakih volitvah neustra-

Naval krvi, tesnoba srca, zasopljenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreno, otožnost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »**Franz Josefove grenčice.** Znanstvene ugotovitve potrjuje, da služi »**Franz Josefova voda** pri zagatenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »**Franz Josefova grenčica** se dobi v vseh lehnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

šeno delal za može, ki so zvesti veri in slovenskemu ljudstvu. Zato je tudi kot značajan mož bil poznan in spoštovan daleč na okrog. Gotovo se ga še spominjajo vsi gg. duhovniki in učitelji, ki jim je tako rad postregel s svojo bistro malo kobilico in malim vozičkom. Vsak se še rad spominja na kratkočasnega »Hoffijakerja«. Lep pogreb je pričal, kako je bil splošno priljubljen. Svetila mu večna luč!

Marijagradec pri Laškem. Delavci na železniški progi med Zidanim mostom in Celjem so se s pismeno prošnjo obrnili na prizadete občine, da iste posredujejo pri ravnateljstvu državnih železnic v zadevi večje zaposlitve. Že več let se pri državni železnici uvaja praksa, da se za nekaj mesecev v letu vzame večje število delavcev, ki v naglici opravijo najnujnejša dela. Tako smo videli lansko leto, da je bilo zaposleno večje število delavcev v mesecu novembru, ko se je delalo tudi ob nedeljah, kar je vzbujalo javno pohujšanje. Gotovo so med temičasno najetimi delavci tudi nekateri prav potrebni zaslužka, vendar pa tudi več takih, ki bi brez tega tudi izhajali. Ko pa zmanjka kredita, so delavci odpuščeni, a ne samo tičasno najeti, ampak tudi stalni progovni delavci, ki so v službi železnice 10 do 20 let, delajo potem skozi celo leto samo po 15 do 18 dni na mesec. Z ozirom na to, da je plača itak nizka, vrhutega pa še praznovanje in sicer stalno, so ti delavci pravi reveži. Večinoma morajo skrbeti za družine, ker so pač računali na stalno službo pri železnici; zaslužijo pa sedaj na mesec po 300 Din! Kako naj preživljajo in oblačijo sebe in družino? Občinski odbor občine Marijagradec je na svoji seji dne 27. januarja sklenil tozadevno vlogo na pristojno oblast, naj se stalni progovni delavci stalno zaposlijo.

Sv. Rupert nad Laškim. Vojska ni vzela junaka, a smrt ga je pobrala nenadoma: vrlega našega moža Alojzija Mraza, po domače Markeca v Modrču. Popolnoma zdrav je kot skrben gospodar imel roke vedno pri delu; tako tudi v sredo dne 16. januarja, ko je v domači sobi sestavljal neko leseno posodo. Naenkrat se zvrne proti tlom, in brez glasa po kratkem smrtnem boju izdihne svojo dušo. Groza pretrpe prestrašeno ženo in otroke, skušajo mu pomagati, a vse zaman; močen mož, v najlepših letih, 51 let star, je bil v trenutku mrtev; zadela ga je kap. Nenadoma ga je Gospod poklical, a smrt ga ni iznenadila, ker je bil vedno pripravljen. Kot mož apostolstva je skoro dve leti vsako prvo nedeljo v mesecu klečal pred obhajilnim oltarjem in vzgledno prejel vir moči, Jezusa v sv. obhajilu. Osem otrok in med njimi še štiri nedorastli, in žalujoča žena so se s silnim jokom in plakanjem poslovili od nepozabnega očeta, ko smo ga v velikem spremstvu v petek dne 18. januarja položili v hladni grob. Domači fantovski pevski zbor mu je v cerkvi in ob odprtem grobu zapel pretresljive žalostinke, župnik mu je spregovoril slovo. Vrli, zavedni, krščanski mož, počivaj v miru; vsem žalujočim svojcem iskreno sožalje! — Dne 20. januarja pa je umrl v Kraljevcih Mraz Franc, star 69 let, po dolgem hiranju. Tudi njega je smrt nenadoma pobrala, a tudi on je bil pripravljen za odhod.

Jurklošter. Gibanje prebivalstva v Jurkloštru leta 1934: rojenih: dečkov 31, deklic 16, skupaj 47, nezakonski 4. Umrlih: moških 15, ženskih 11, skupaj 26. Najstarejši med njimi, Galof Ivan, je štel že 82 let. Od umrlih je bilo 11 otrok pod 1 letom. Poročenih je bilo 10 parov. Bolnikov je bilo previdenih 24, obhajanih pa 3250, za 600 več kot lani. Župnija šteje 1190 duš.

Letalka Amalija Earhart (desno) je kot prva ženska čisto sama preletela Tihi Ocean. Dvignila se je v zrak v Honolulu na Havajskem otočju in se je spustila srečno na zemljo v Oaklandu v Kaliforniji.

„Počakaj še ...“

Japonsko dušo od davna preveva globoka otožnost, ki je že nešteto ljudi, — mlade in stare — moške in ženske — pognala v prostovoljno smrt v obliki junaškega harakirija (razparanje trebuha). Japonci so vedno visoko cenili pogum, da kdo vrže od sebe življenje kot bridek sad. Kristjanu je tako mišljenje in čuvstvovanje tuje.

Samomori, ki so se v zadnjih letih kopičili na Japonskem, pa se tudi ne dajo več pojasniti s starim samurajskim junaškim duhom. Zdi se namreč, da je nekaka samomorilska kuga napadla japonsko mladino in ženstvo, med katerima je največ samomorov.

In tu je posegla vmes japonska žena: Nebu-Jo. 15 let se že posveča reševalnemu delu. V Sumi, predmestju Kobe, je našla posebno obsežen delokrog. Zdi se, kakor da bi imela nenavadno lepa pokrajina do utrujenih in smrti željnih posebno privlačno moč. Tudi vlada je poskušala, da bi zajezila samomorilsko norost in je postavila na nevarnih mestih straže. Kljub temu je bilo v enem samem letu še 179 samomorov.

Gospa Nebu-Jo je na svojo roko postavila pet velikih plošč z napisi, ki so ponoči električno razsvetljeni: »Počakaj še! Govori z gospo Nebu-Jo!« Sledi natančen naslov. In prihajali so trumoma, večinoma ženske, ženske brez doma, brez prijateljev, brez veselja: nezakonske matere, izgubljene hčere ter bridko nesrečne zakonske žene. Gospa Nebu-Jo je vedno našla kak izhod. Po njenem prizadevanju se med tem ustanovili domove za ljudi, ki jih je življenje globoko razočaralo: tu najdejo zavetje, dokler spet ne najdejo trdne življenjske poti pod nogami. Okroglo 10 tisoč obupanih žena je našlo v teku let pri tej plemeniti ženi svet in pomoč.

V mladih letih gospe Nebu-Jo so še bili časi, ko je igrala ženska na Japonskem skrajno podrejeno vlogo. Novorojeno hčer je gledal oče postrani »kot gnilo jajce«, to je kot vir stroškov ter dolgov. Vse njeno življenje je stalo pod eno samo zapovedjo brezpogojne pokorščine in to ne samo nasproti možu, ampak tudi proti sinovom. Danes je sicer že precej drugače, japonska žena si more kruh služiti v tovarni in trgovini, kot učiteljica v šoli ali kot uradnica. Gospa Nebu-Jo, ki je zgodaj postala vdova in se morala sama služiti svoj kruh, poznala stisko življenja in svetovati tistim, ki so izgubili pot.

★

Redek slučaj spalne bolezni.

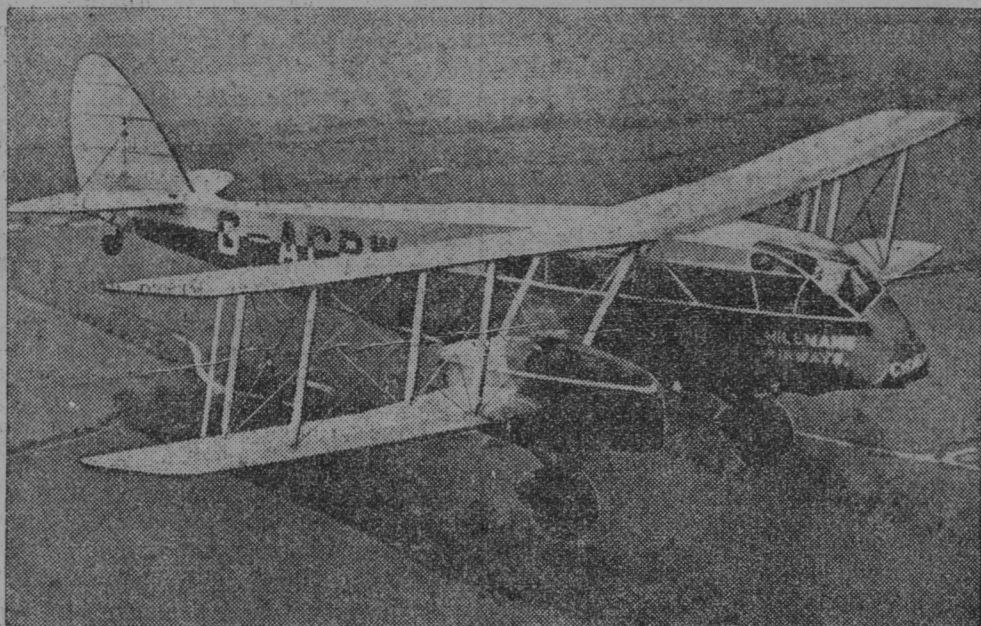
Pred 70 leti so opazovali v Parizu res izreden slučaj spalne bolezni. 18letna deklina, zdrava in močna, je srečno prestala lažje možgansko motenje. Kmalu nato je prespala 40 dni. Z 21. letom se je poročila. Po srečno prestali žledodni bolezni je zapadla spanju, ki

je trajalo 50 dni. V času spanja se ni ganila in je kazala za zunanji svet popolno neobčutljivost. Njeno mišičevje je bilo v neprestanem krču. Štiri leta po omenjenem drugem spanju in sicer na velikonoč leta 1862, so jo našli zopet spečo. Tretje spanje je trajalo 1 leto ter se je zbudila marca leta 1863. Še danes stoji moderno zdravilstvo v očigled temu zgodovinsko dokazanemu slučaju spalne bolezni kot pred popolno uganko.

★

Biserno poroko sta obhajala v Ptujju Jurij in Marjeta Kuhar, ki sta 55 let naročnika »Slovenskega gospodarja«.

Zgoranje letalo je prevažalo iz Francije na Angleško za poldrugo milijardo dinarjev zlata. Zlato je popadalo med vožnjo iz letala, vendar so zlati dež že izsledili in pobrali.

Največjo in najboljšo urejeno bolnico so otvorili v Parizu.

Poslednje vesti.

Politične novice.

Nova uredba o zaščiti kmeta. Ministrski svet je izdal na predlog kmetijskega ministra uredbu o izpremembah in dopolnitvah o zaščiti kmeta z dne 3. avgusta 1933. Vsa plačila po uredbi o zaščiti kmetov so odgodena do 1. septembra. Obenem je znižana obrestna mera za kmečke dolgove od 6 na 4½ odstotka. Zadruga so izvzete od vseh dosedanjih omejitev.

Napoved kmetijskega ministra. Kmetijski minister je že napovedal še več novih ukrepov, katere bo izdala vlada v okrepitev gospodarstva in v odpomoč kmetu.

Politične novice iz drugih držav.

Londonski dogovor. Med političnimi poročili na prvi strani lista poročamo, kako sta se peljala na obisk v London francoski ministrski predsednik in zunanji minister. Francoska državnik sta se vrnila nazaj v Pariz dne 4. februarja. Kot zaključek omenjenega obiska objavlja časopisje londonski dogovor, kojega glavne točke so: Velika Britanija in Francija ponujata Nemčiji: 1. Dokončno ukinitve vojaških določb versajske mirovne pogodbe, izvzemši določb o demilitariziranem pasu na levem bregu Rena. 2. Nadomestitev teh določb s splošnim sporazumom o omejitvi oboroževanja, ki bo vpošteval bistvena načela izjave od decembra 1932 o enakopravnosti Nemčije in načela varnosti. 3. Nemčija pristane na soudeležbo v podunavskem ter vzhodnem paktu (pogodbi) in na vrnitev v Društvo narodov. Francija in Anglija bosta sklenili pogodbo o letalski obrambi, ki jo bosta predložili Italiji, Nemčiji in Belgiji, da tudi one pristopijo k tem dogovoru. Izrečno poudarjajo, da dogovor ne bi prav nič izgubil svojega pomena, če Nemčija ne bi hotela pristopiti.

Domače novice.

DVA VELIKA POŽARA NA DRAVSKEM POLJU.

Zadnjo nedeljo popoldne je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju Martina Ekarta, posestnika v Staršah pri Št. Janžu na Dravskem polju. Veter je razširil ogenj na sosedna gospodarska poslopja Marije Koser in Fr. Resjaka. Vsa poslopja so pogorela od tal. Zgoreli sta dve teleti in uničeni so vsi shranjeni poljski pridelki. Vzrok požara neznan. Škoda znaša 100.000 Din.

Drug velik požar je nastal v nedeljo okrog 19. ure popoldne v Cirkovcah. Goreti je začelo v gospodarskem poslopju Katarine Žumer. Z bliskavico je raztegnil veter ogenj na stanovaljske hiše posestnikov Franca Paja, Franca Baklana in Lize Tominc. Na mah je bilo v plamenih 14 poslopj. V plamenih je poginilo 13 glav goveje živine, 1 konj in 3 svinje. Številni gasilci so ogenj omejili. Pri reševanju sta dobila hude opekline posestnica Žumer in njen sosed Paj. Oba so odpeljali v ptujsko bolnico. Skupna škoda znaša 300 tisoč Din. Ogenj je nastal najbrž radi neprevidnega ravnanja z lučjo.

Najden utopljenec. Na Barju pri Ljubljani so našli dne 4. februarja utopljenega Franca Nagode iz Št. Vida pri Ljubljani.

Mati obsojena na smrt, ker je umorila sina. V Zagrebu se je vršila ob ogromnem zanimanju občinstva obravnava proti morilkama Ani in Adeli Trul, ki sta umorili v Karlovcu sina, odnosno brata Viljema. Dne 4. februar-

ja je bila izrečena razsodba, v kateri je bila obsojena Ana Trul na smrt na vešalih, njena hčer Adela na 15 let ječe. V utemeljitvi je sodišče ugotovilo, da je Ana Trulova izvršila zločin po zrelem premisleku. Adela pa je sodelovala in pristala na zločin, dasi bi ga lahko preprečila. Ko je predsednik kazenskega senata razglasil sodbo, se je Adela Trulova onemogla zrušila na tla. Njena mati si je v obupu vsa lica razpraskala.

Dopisi.

Slovenska Bistrica. Na Svečnico je obhajalo Prosvetno društvo 25letnico svojega obstoja. Ko se je razmahnilo katoliško gibanje na Slovenskem, leta 1907, beleži tudi slovenjebistriško Katoliško prosvetno društvo svoje začetke. Tako skromno začne tajniška knjiga izza leta 1907 pripovedovanje mladeniča Jož. Cvahte, ki je, prišedši od vojakov, podal naslednje podatke: »Pravila izobraževalnega društva so bila od oblasti potrjena že 1. 1907. To la društvo ni delovalo. Šele 12. dec. 1908 je g. kaplan Grobelšek sklical ustanovni shod, na katerem je bilo navzočih kakih 25 do 30 ljudi. Pogovarjalo se je o potrebi društva in sprejelo nekaj udov. Dne 17. jan. 1909 se je sklical zopet shod, bilo je že navzočih okrog 50 ljudi. Peter Novak, bistriška ljudska duša, je navzoče navduševal za društvo in tudi g. Pinter, trgovec, se je oglašil. Dne 21. februarja je bil prvi občni zbor, ki je imel nalogo izvoliti odbor, kjer so bili izvoljeni: Cvahte Jožef, krojaški pomočnik, za predsednika; Volčič in Doberšek, kaplana, Peter Novak, Julijana Verhovšek, Marko Hostej in Žolger Karol, odborniki. Še isto leto je priredilo društvo dve prireditvi, kjer je bil slavnostni govornik dr. Medved. Pravo delo pa se je začelo šele s prihodom agilnega kaplana g. Franca Ozvatiča, sedaj župnika v Šmartnem v Rožni dolini. On je ustanovitelj sedanje farne knjižnice ter je znal zanesti v mladino docela novo življenje in zbuditi veselje do slovenskega društvenega dela. Delavci so bili naši kmečki fantje in dekleta, delavci in rokodelci, ki so imeli toplo srce in smisel za požrtvovalnost, da niso omahovali tudi takrat, ko je bilo Slovence biti težko in je trebalo za svoje slovenstvo trpeti, tudi opljuvan biti. S predavanji, igrami, s knjižnico so dvigali kulturni nivo celokupnega okraja više in više, s tem pa pripravljali resničen preporod našega ljudstva, mladina je zapuščala gostilne, se zbirala v društvenih sobah, knjige in časopisi so prišli skoraj v vsako slovensko hišo. Za g. Ozvatičem so to delo nadaljevali: g. Ivan Žagar, sedaj kanonik v Mariboru, F. Obersne, posestniški sin z Devine in zdaj cerkveni ključar, Ivan Alt, sedaj župnik pri Sv. Andražu v Slov. goricah, Joško Krajnc, zdaj organist pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, g. Štefan Štiper, župnik v Sromljah, nad vse agilni g. Ivan Šolinc, tamošnji župnik ter Iv. Vodeb, sedaj kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru, posebno še pa Breznik Anton, oskrbnik v Kovači vasi, ki od obstoja do danes deluje v društvu. Prosvetno društvo je bilo in je še torišče prave prosvete, saj nima v sredini izobraženstva, ampak preproste ljudi vzgaja srčno in umsko. To se je tudi pokazalo ob 25letnici, ko so sami preprosti fantje in dekleta v teku desetdnevnih vaj vprizorili z naravnost izvrstnim uspehom Finžgarjevo ljudsko igro »Divji lovec«. Želimo, da društvo svoje plodonosno delo srečno nadaljuje in da vstraja tudi takrat, ko se mu nastavljajo ovire.

Sladkagora. Poročil se je mladenič tukajšnje župnije Jakob Polšak s Terezijo Ferme

iz ugledne hiše v Št. Vidu pri Grobelnem. Iz te hiše je župnik Ferme in ena usmiljenka v Mariboru. Obilo sreče!

Gomilsko. Dne 31. januarja ponoči je šel po samotni poti iz Grajske vasi proti Gomilskemu neki moški in ob neki mlaki zadel ob trd predmet. Z grozo je spoznal, da je to mrtev človek. Šel je takoj po bližnje ljudi, kateri so spoznali v mrliču posestnika Franca Rojnika, po domače Lovrenca iz Zakla pri Gomilskem. Franc Rojnik se je podal z doma že v sredo in sicer je šel obiskat svojega bolnega soročnika v Grajsko vas. Domov se je vračal še isti večer in ob mlaki padel in zmrznil. Lovrencovi so mislili, da je sorodniku zelo slabo in da se zato oče ne vrne. Ko je v petek zazvonil zvon na Gomilskem, so še mislili, da zvonil sorodniku, šele pozneje so zvedeli za žalostno smrt svojega očeta.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

Listnica uredništva.

Negova. Vaš dopis nerazumljiv in bi nas lahko spravila prikrita namigavanja pred sodnika. — **Veržej.** Dopisnika ne poznamo in radi tega se nam zdi zadeva preveč opasna za objavo. — **Sv. Lovrenc na Drav. polju.** Poslani popravek ne odgovarja predpisom tiskovnega zakona in radi tega je romal v koš.

Kdo je uvedel vozni listek?

Ko je pred kakšnimi sto leti prva lokomotiva »Rocket« »zdrvela« po tiru med Manchestrom in Liverpoolom na Angleškem, je mlad mož, Alfred Williamson, takoj spoznal, kakšen obseg bo v kratkem dosegla nova vrsta v prevažanju ljudi. Takoj se je v njegovi glavi pojavila tudi misel natisnjene voznega listka in od tedaj je preskrba Angleške in vseh njenih kolonij v rokah družine Williamson. Trije pravniki izumitelja tiskajo še danes v največjem obsegu vozne listke vseh vrst in barv. Vsak dan razpošiljajo v nešteti zabojih te listke na vse strani sveta. Kolikšna je poraba teh listkov na Angleškem, je najbolje razvidno iz tega dejstva, da izbljuva en sam poseben stroj na uro 650.000 voznih listkov in da je v Williamsonovi tiskarni neprenehoma cela armada takšnih strojev v obratu.

MALA OZNANILA.

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi ima svoj redni občni zbor dne 17. februarja 1935, ob 8. uri v posojilniških prostorih z običajnim dnevnim redom. 161

Gostilna brez konkurence, mesarija in trgovski lokal z lepim, arondiranim posestvom pri farni cerkvi v Slovenskih goricah je radi selitve takoj na prodaj. Naslov v upravi lista. 163

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Tudi meni!« je povedal črni skromno. »Kakor rečeno, srečen sem, da vidim slavnega lovca in westmana Old Firehanda!«

»Me poznate? Kako dolgo ste že na zapadu?«

»No, že precej dolgo.«

»In kako vam je pravzaprav ime? Grosser ste dejali prejle.«

»Da. Tomaž Grosser. Pa rodbinsko ime tod navadno opuščajo in skrajšajo Tomaža v Toma in ker nosim dolgo črno brado, me navadno imenujejo na zapadu Črni Tom.«

Old Firehand ga je ves iznenaden pogledal.

»Črni Tom —? Črni Tom ste, slavni rafter —?«

Rafterje imenujejo na divjem zapadu drvarje.

»Tom mi pravijo in drvar sem tudi,« je odgovoril bradati. »Ali sem slaven, o tem dvomim.«

Ampak, sir, tiše govorite! Cornel tamle ne sme slišati mojega imena! Spoznal bi me.«

»Takó —? Se poznata?«

»Poznava —? Seveda! Hočem reči, on mene ni spoznal, jaz pa njega koj, ko sem stopil v Louisburgu na krov. In ko mi je ponudil drink, mi je povedal celó svoje ime.«

»Ste že imeli posla z njim? Bi rekel —.«

»Nekaj malega. Pripovedoval vam bom o njem o priliki.«

Ga ne poznate?«

»Danes sem ga videl prvokrat. Kako mu je ime?«

»Brinkley.«

»Brinkley —? Nisem še čul tega imena. Kaj pa je?«

»Nič. Brezposeln tramp, potepuh, lopov, nevaren človek, trenutno, kakor kaže, vodja družbe, ki je njemu enaka. Nič dobrega ne namerava, sodim —. Treba bo paziti na njega.«

»Tudi jaz mu bom nekoliko na prste gledal, če še ostane na krovu.«

In tudi z vami bi se rad seznanil, kakor sem že rekel —. Všeč ste mi —. Če se še niste drugam zabljudili, bi lahko kar pri meni ostali —.«

»Bi imeli posla za mene?«

»No,« se je nasmehnil Old Firehand, »vprav za drvarja bi vas ne najel. Pa westmana potrebujem —. Ste oddani?«

»Rafterje imam v gozdovih gori ob Black bear riverju, za prvega so me izbrali, k njim moram predvsem.«

Pa če mi daste čas, da jih obvestim —. Hm —! Narediti bi se dalo —. Izredna čast bi bila za mene, če bi bil pri vas —.«

»Pridružite se mi!«

Tom je zamišljeno gledal v tla.

»Kaj pa bi bilo?«

»Večjo družbo westmanov potrebujem, v gore pojdemo. Po kaj, to bi vam povedal, ko se domem.«

»Kakor rečeno, dalo bi se narediti —. Vam moram takoj obljubiti?«

»Nikakor ne! Do Fort Gibsona imava še čas, da se pogovoriva.«

»Dobro! Pa pojdiva —.«

Ampak poglejte!«

Pokazal je po krovu.

»Predstava se bo menda začela!«

II.

Črni panter.

Lastnik cirkusa je medtem sestavil iz zabojev in vreč nekaj vrst sedežev ter gostobesedno vabil občinstvo k »predstavi«. Ljudje so posedli, »stojišča« si je izbralo ladijsko osobje, ki je smelo gledati krmljenje brezplačno. Le cornel je s svojimi ljudmi

ostal na krnu, ni mu bilo za predstavo ali pa se mu po slabi izkušnji z Old Firehandom ni zdelo več varno, da bi se mešal med potnike.

Tudi Indijanca nista prišla gledat, ju tudi nihče ni povabil. Dva Indijanca med damami in gentlemani, — ne, tega lastnik cirkusa ni mogel in ni smel zagrešiti! Indijanec je za yankeeja manj vreden človek, izogne se mu ali pa ga celó prezira. V družbo belih vsekakor ne spada.

Od daleč sta stala in se nista zmenila ne za kletko in ne za občinstvo. Pa le na videz je bilo tako. V resnici njenemu bistremu pogledu ni ušlo prav ničesar.

»Občinstvo« je posedlo in radovedno čakalo, pa nič kaj posebno napeto in nestrpno. Večina niti vedela ni, kaka nevarna žival je črni panter. Mačke-roparice v novem svetu so precej manjše ko njihove sorodnice v starem svetu in niti od daleč niso tako nevarne. Južnoameriški jaguar na primer, so-rodnik tigra, je tak slabič, da ga gaucho — pastir — vlovi na lasso. Gorjé tistemu, ki bi na primer bengalskega tigra vlovil na zanko! In ameriški lev, puma mu pravijo, se človeka kar boji in beži pred njim celó, kadar je lačen. Zato so gledalci pričakovali pač le samo kako pol metra visoko in morebiti meter dolgo žival, ki ne bo posebno strašna.

Kako pa so osupnili, ko je krotilec odmaknil prednjo steno omare —!

Od New Orleansa do Louisburga je daleč in vso pot je tičal panter v temni kletki, ker so ga smeli krmiti le ponoči. Po dolgem času je spet zagledal svetel dan. Bleščalo se mu je. Zaprl je oči in obležal, leno iztegnjen po kletki. In nato je nalahno pomežiknil v solčno luč — pa zagledal gsto gnečo ljudi okoli sebe. In ljudi ni bil vajen, razdražilo ga je, v hipu je planil na noge in zarjovel. Prestrašeni so šinili gledalci s sedežev in mislili zbežati.

Krasna, mogočna žival je bil, gotovo dober meter visok in brez repa dva metra dolg. Vzravnal se je, zgrabil s prednjimi šapami za železne droge kletke in jih stresal, da se je kletka zamajala, rohnel in odpiral žrelo ter kazal svoje strašno zobovje.

Lastnik je stal poleg kletke in razlagal.

»Gospoda,« je dejal, tule vidite pravega pristnega črnege panterja! Črni panter je doma na otokih Sunda, pa tisti je majhen. Pravi črni panter živi v Severni Afriki na meji Sahāre. Prav takó močen je ko lev, pa mnogo nevarnejši. Govedo ugrabi in odnese v gobcu. Seveda je afriški črni panter zelo redek.

In tale tukaj,« je ponosno pokazal, »je pravi pristni afriški panter. Kupil sem ga v Maroku, pripotoval je čez Atlantiško morje v New Orleans, od tam po Missisipiju in po Arkansasu. Spravili ga bomo v Van Buren, kjer pravkar gostujemo. Kaj premore, bodete koj videli. Krmljenje se bo sedaj začelo.«

Mignil je krotilcu. Prinesel je polovico ovce in položil meso pred kletko. Ko je zagledal panter krvavo meso, je pobesnel. Skakal je, se vzpenjal na zadnje šape, grabil s prednjimi po železnih palicah, pihal in tulil, da je gledalce spreletavala groza in da so se plašno umikali.

Eden črnec, ki je bil zaposlen pri strojih, je radovedno prilezel bliže. Kapitan mu je zapovedal, naj se nemudoma vrne k delu, in ker ni takoj ubogal, je zgrabil za konec vrvi in ga nabil. Črnc je zbežal pa obstal pri lini v podkrovje, pačil obraz in s pestjo grozil kapitanu. Nihče ga ni opazil, vse je gledalo panterja. Le cornel je videl njegovo grozečo kretnjo.

»Poglejte, tistile nigger ne mara kapitana —! Naš zaveznik bo!

Koj se ga bom lotil. Dolar ali dva storita pri takih ljudeh čudeže —.«

»Čemu pa ga rabiš?«

»Prisluškovat pojde za nas.«

(Dalje sledi.)

Boljševiška krutost.

Centralna uprava Komsomola (komunistična mladinska organizacija) je ob početku žetve izdala poziv na vse člane, da naj sodelujejo pri spravljanju krompirja ter žita. To sodelovanje, pravi okrožnica, je za vsakega neomejeno. Vsak, ki bi del sedežev prikril, pa čeprav gre za njegovo lastno žetev, ga je treba takoj naznaniti krajevnim oblastem. Ruski listi so tudi že poročali o nekem slučaju »odlične discipline«. Pronija Kolibin, 13letno dekletce, je naznanila vaškemu sovjetu, da je njena mati skrila nekaj pridelanega žita. Nesrečna žena je bila takoj poslana na triletno prisilno delo v Sibirijo, hčerka pa, ki je mater naznanila, je dobila denarno nagrado in njeno ime je bilo objavljeno v listih Komsomolcev . . .

Zamenjani brzojavki.

Operetna pevka Bertense Schneider, ki je umrla v starosti 82 let leta 1920 v Parizu, je bila svojetasno ena najlepših žensk drugega cesarstva. Egiptovski kedive Ikmael paša je prišel nekoč v Pariz nalašč za to, da se z njo seznaní. Prehlad ga je pa prisilil, da je moral v zdravilišče Vichy. Od tu je poslal Schneiderjevi brzojav, naj ga obišče. Njegov tajnik pa je to pismo pomotoma naslovil na g. Schneiderja, šefa slovite velike francoske tvornice za orožje Schneider-Creusot. Seveda je mož takoj stekel v Vichy, meneč, da ga kedive kliče za sklenitev mastne kupčije. Lahko si mislimo njegovo veliko presenečenje, ko ga je vladar sprejel v razkošnem orientalskem oblačilu v dvorani, ki so jo bili spremenili v pravi cvetličnjak. Trajalo je nekaj časa, da sta gospoša ugotovila nespopravum.

Inserirajte!

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Mizarskega učenca sprejemem iz poštene kršč. hiše. Jožef Velnar, miz, mojster, Ormož. 148

Vdova brez otrok vzame za svojega poštenega dekleta brez staršev, starega 14 do 15 let. Naslov v upravi lista. 150

Žagarja, oženjenega, ki opravlja po potrebi tudi kmetijsko delo, sprejme Radič, žaga, Zgornja Polskava. 141

Organist in cerkovník išče službo, je v srednjih letih, oženjen, brez otrok. Nastop takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi lista. 144

Viničar s 3—4 delavnimi močmi se sprejme. Pri g. Ida Švarc, Košaki 36, p. Maribor. 114

Rodovitno posestvo se da na polovino poštenu družini s 3—4 delovnimi močmi. Vprašati Spodnje Hoče 54. 158

Lepo posestvo 16 johov zemlje, z 4 poslopji v dobrem stanu, prodam. Anton Križnik, Praprotno, p. Planina pri Sevnici. 147

Malo posestvo prodaja za 18.000 Din: Sattler, Žiče, p. Loče. 160

Prodaj večje posestvo z vinogradom. Angela Gamsler, Zgornja Kungota. 155

Prodaj arondirano posestvo 30 oralov tik glavne ceste. 156

Prodaj posestvo, hišo, gozd, sadonosnik in vinograd, 1½ orala. Klobasa Janez, Žitence štev. 16, Sv. Jurij v Slov. goricah. 153

¼ zemlje ob cesti se kupi. Naslov v upravi lista. 145

Kupim posestvo za dve kravi rediti, navesti je ceno, Bergles, Nezbiše, Pristava. 146

Prodaj posestvo 22 oralov in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu. Amalija Vake, Žiče, Sv. Jurij v Slov. goricah. 140

Prodaj malo posestvo z novim poslopjem v Kozjaku štev. 90. Vpraša se pri g. Rudl, trgovec v Rošpohu. 151

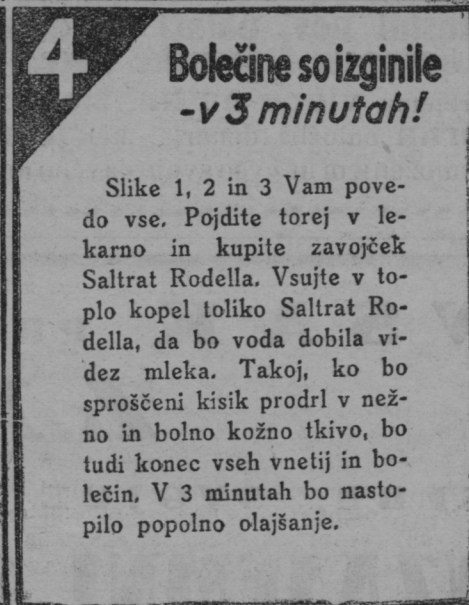
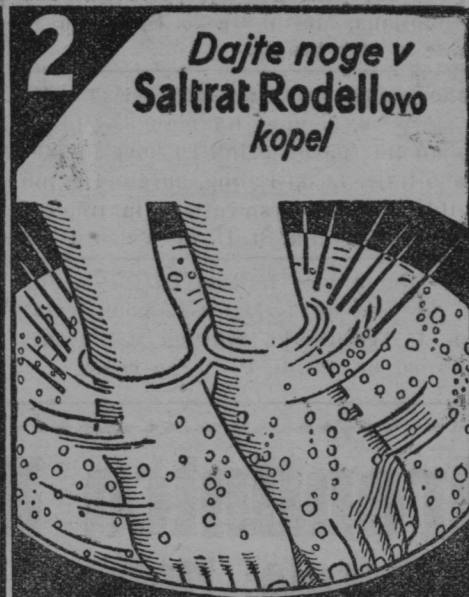
Prodaj dve posestvi štev. 6 in 8 pri veliki cesti: Korošec, Jablanec, Sv. Barbara v Slov. goricah. 152

Cepljeno trsje in okoreninjene divjake prodaja Turin, Modraže, p. Studenice pri Poljčanah. 149

S'enske ure po tovarniški ceni odproda urar Jan v gradu, Maribor. Tudi na obroke in knjižice. 158

Vole prodaj, 2½letne, orjejo brez gonjača, za 3000 Din. Heribert Skaza, Pavlovci pri Ormožu. 143

Lepa hraste ima na prodaj Anton Toman, Prežigal, Konjice. 142

Hiša, gospodarsko poslopje z vrtom prodamo pod ugodnimi pogoji v Rogatecu tik farne cerkve, pripravno za vsakega obrtnika. Hranilnica dravske banovine, Podružnica Celje. 132

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Ackermannov naslednik A. Kindl, Ptuj. 70

V zimi se nudi prilika, da se Vam temeljito osnažijo, emajlirajo, ponikljajo, izbrusijo krogličiča, ležaji in obnove kot nova dvo-kolesa. Šramba motorjev in koles. Hitro, točno in solidno izvrši mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Javite potrebo z dopisnico, pridem na dom. 47

Oklic prostovoljne javne dražbe. O 319/34. Na predlog dedičev po dne 13. novembra 1934 v Kočnem št. 13 umrlem posestniku Martinu Koren se bo vršila prostovoljna javna dražba v zapuščino spadajočega zemljišča vložna številka 24 kat. občine Ogljenšak, pritliklin kakor gospodarskega orodja, vozov, živine itd. ter raznih premičnin dne 9. februarja 1935, ob 8. uri na licu mesta v Kočnem št. 13. Izklicna cena za nepremičnine znaša 90.457 Din. Vadij znaša 13.600 Din, ki ga je položiti na dan dražbe v gotovini ali razpoložljivih hranilnih vlogah. Pritikline in premičnine se bodo prodajale proti takojšnjem plačilu in jih kupec mora takoj odstraniti. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri sreskem sodišču v Slov. Bistrici, v sobi štev. 7. Sresko sodišče v Slov. Bistrici, oddelek I., dne 24. januarja 1935. 129

Veveričje in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 5

Cirilova knjigarna v Mariboru, Aleksandrova c. 6

priporoča gg. duhovnikom sledeče knjige:

Schmüger F.: Heiliges Heldentum, kart. Din 80.—

Herget: Heiliger Idealismus, kart. Din 60.—

Lippert: Der Mensch Job redet mi Gott, polusnje Din 116.—

Münch: Näher zum göttlichen Heiland, kart. Din 36.—

Krajewsky: Christus bei den Kindern, kart. Din 40.—

Pfliegler: An junge Menschen (Betrachtungen und Ansprachen), 2 Bände broš. Din 96.—

Schmedding: Erziehung zum Mitleben des Kirchenjahres in der Schule, kart. Din 28.—

Fattinger: Der Katechet erzählt, vez. Din 100.—, katere tretja naklada izide koncem januarja. Gospodom katehetom, ki se zanimajo za to katehetskino novost, toplo priporočamo in prosimo, da si jo čimprej naročijo, da jim lahko preskrbimo zadostno število izvodov.

Parne pekovske peči in stroje postavlja »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25. Sprejema zastopnike iz vseh krajev. 74

IA visokodebelna sadna drevesca od sort: Kanada, London peping, Baumanka, Ontar o, Jonathan itd., jabolčne in ruškove divjake, cepljeno trsje: Laški rizling, burgundec, muskat itd. nudi: Drevesničarstvo in trsničarstvo Vinko Hrastnik, Št. Ilj pri Velenju. 81

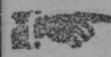
Cepljene trte iz vrst trsnega izbora in tudi sadna drevesa nudi, dokler še bodo trajala zaloga, I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik. 7

Kupujemo

vinski kamen

(birs) in sušeno drožje

A. Resman k. d., Zagreb, Ilica 223

 50% si prihranite,

če se poslužite nakupa v 1192

TRPINOVEM BAZARJU, MARIBOR,
Vetrinjska ulica 15.

Oglasujte v »Sl. gospodarju«!

Trgovci in trafikanti

naročijo najcenejše razglednice pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in v Ptuj, Slovenski trg 7. Njihovo naročilo odpremimo skupno z našim na tovarno, zato je treba naročiti kmalu! Zahtevajte ponudbo!

TISKARNA SV. CIRILA
Maribor, Koroška cesta 5
Ptuj, Slovenski trg 7.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.